СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК ОПШТИНЕ БУЈАНОВАЦ

GAZETA ZYRTARE E KOMUNËS SË BUJANOCIT

ГОДИНА - VITI **V.** БРОЈ - NUMËR **3.**	БУЈАНОВАЦ - BUJANOC Петак 07.04.2017 E premte 07.04.2017	Издаје се по потреби Botohet sipas nevojës Цена – Çmimi 500 din.

АКТИ ОПШТИНЕ
AKTET E KOMUNËS

БУЈАНОВАЦ
BUJANOC

Акти Општинског већа
<u>Aktet e Këshillit komunal</u>

26

На основу члана 13. Став 1 , 3 и 4 Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Службени гласник Републике Србије“, број 10/2013 , 142/14 , 103/15 и 101/2016), члана 53 Статута општине Бујановац („Сл. гласник Пчињског округа“, број 24/08), члана 39 Одлуке о Општинском већу („Сл. гласник Пчињског округа“, број 30/08).

Në bazë të nenit 13. paragrafit 1, 3 dhe 4 të Ligjit mbi stimulimet në bujqësi dhe zhvillimit rural ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Serbisë", numër 10/2013, 142/14 , 103/15 dhe 101/2016), nenit 53 të Statutit të komunës së Bujanocit ("Gazeta zyrtare e rrethit të Pçinjës" numër 24/08), nenit 39 të Vendimit të këshillit komunal (" Gazeta zyrtare e rrethit të Pçinjës "nr 30/08).

По прибављеном Решењу о давању претходне сагласности Министарства пољопривреде и заштите животне средине (број 320-00-2264/2017-09 од 27.марта 2017.године), Општинско веће општине Бујановац , на седници од 06.04.2017године, доноси

Pas marrjes së Vendimit mbi dhënjen e pëlqimit paraprak të Ministrisë së bujqësisë dhe mbrojtjes së mjedisit jetësor (numër 320-00-2264/2017-09 nga data 27. mars 2017)

Këshilli komunal i komunës së Bujanocit, në seancën e mbajtur më: 06.04.2017. nxjerrë

П Р О Г Р А М
МЕРА ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БУЈАНОВАЦ ЗА 2017. ГОДИНУ

PROGRAMIN
E MASAVE MBËSHTETËSE PËR REALIZIMIN E POLITIKAVE BUJQËSORE DHE POLITIKAVE TË ZHVILLIMIT RURAL NË KOMUNËN E BUJANOCIT PËR VITIN 2017

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА
INFORMACIONET E PËRGJITHSHME DHE TREGIMI TABELAR I MASAVE TË PLANIFIKUARA

<u>Анализа постојећег стања</u>-Analiza e gjendjes aktuale

Географске и административне карактеристике
Karakteristikat gjeografike dhe administrative

Општина Бујановац налази се на крајњем југу Републике Србије и једна је од седам општина Пчињског округа. На југу се граничи са општином Прешево и Републиком Македонијом (гранични прелаз ка Македонији је 32 км) , на истоку са општином Трговиште, на северу са општином Врање и на западу са општинама Гњилане и Косовска Каменица.

Komuna e Bujanocit gjendet në skajin më jugor të Republikës së Serbisë dhe është njëra nga shtatë komunat e rrethit të Pçinjës. Në jug kufizohet me Komunën e Preshevës dhe me Republikën e

Maqedonisë (kalimi kufitar kah Maqedonia është 32 km), në lindje me Komunën e Tërgovishtes, në veri me Komunën e Vrajës, ndërkaq në perëndim me Gjilanin dhe Kamenicën e Kosovës.

Захвата површину од 461 км² на којој живи 43.302 становника, односно 94 становника по километру квадратном. Гранични прелаз ка Бугарској , 140 км – прелаз Димитровград.

Ka një territor prej 461 km^2 në të cilën jetojnë 43.302 banorë, gjegjësishtë 94 banorë për km^2. Kalimi kufitar kah Bullgaria , 140 km – kalimi në Dimitrovgrad.

Удаљеност општине од већих градова
Largësia e komunës nga qytetet e mëdha

Београд Beograd	361 км
Беч Vjen	972 км
Будимпешта Budapesht	732 км
Истамбул Stamboll	767 км
Софија Sofi	186 км
Солун Atinë	283 км
Ниш Nish	136 км
Скопље Shkup	70 км
Приштина Prishtinë	105 км

Доминантне гране привреде јест пољопривреда што се може закључити на основу податка да 72. % процента становништва живи на сеоском подручју.

Degë dominuese e ekonomisë është bujqësia që mund të konkludohet në bazë të të dhënave se 72% e popullatës jetonë në zonat rurale.

Основни водоток Бујановачке котлине је река Јужна Морава. Настаје спајањем Биначке Мораве и Прешевске Моравице код Бујановца. Протиче кроз целу котлину у правцу ЈЗ - СИ. У Бујановачкој котлини, Јужна Морава је типична равничарска водоплавна река чије су обале, на појединим деловима, заштићене насипима. Водни режим реке Јужне Мораве врло је зависан од падавина и бујичног карактера притока. Биначка Морава протиче западним делом општине у дужини од око 15 км и притом прима неколико мањих притока.

Rrjedha kryesore ujore e luginës së Bujanocit është lumi Morava Jugore, e cila formohet pasi që kësaj në afërsi të Bujanocit i bashkohet Morava e Binçës dhe Moravica e Preshevës, rrjedhë përgjatë tërë luginës në drejtimet JP-VL. Morava e Jugut është një lum që kalon në rrafshinën fushore brigjet e së cilës vende-vende janë të mbrojtura me argjinatura. Regjimi i saj ujorë, është shumë i varur nga të reshurat atmosferike dhe të karakterit me ujëra të bujshëm. Morava e Binçës përshkon pjesën perëndimore të Komunës në gjatësi prej 15 km dhe merr me vete disa rrjedha ujore më të vogla (përroje).

Ток Прешевске Моравице дуг је око 26 км, од чега на територији општине Бујановац око 16 км. У овом делу тока реке Моравице подземне воде су високе. Са подручја насеља Кленике, према Ристовцу, тече Кршевичка река (бујичарског карактера), која се код Давидовца улива у Јужну Мораву. Дужина речног тока износи око 16 км. Трновачка река (која се узводно назива Брезничка, Муховска, а од изворишта Зарбинска река) извире испод Орлове Чуке (1275 м.н.в.), при чему укупна дужина тока износи око 32 км. Река Пчиња пролази југоисточним делом општине и представља главног реципијента за воде које се одливају у Егејско море.

Rrjedha e Moravicës së Preshevës është e gjatë 26 km, e cila në territorin e Bujanocit përshkonë gjatësinë prej rreth 16 km. Në këtë pjesë të rrjedhës së Moravës Jugore ujërat nëntokësore janë të larta. Nga zona e Klenikut, drejt Ristocit, rrjedhë lumi i Kërshevicës (me karkater të bujshëm), i cili te Davidovci derdhet në Moravën Jugore. Kjo rrjedhë përshkon gjatësinë prej 16 km. Lumi i Tërnocit (i cili në pjesën e epërme emërtohet si lumi i Breznicës, Muhocit, ndërkaq në burimin e saj i Zarbincës) rrjedhë nga Çuka e Shqiponjës (1275 m lmd.), me çrast përshkon gjatësinë prej 32 km. Lumi Pçinja kalon nëpër pjesën juglindore të Komunës dhe paraqet repicientin kryesor për ujërat që derdhen në Detin Egje.

На подручју општине нема природних акумулација (језера), а вештачке се налазе на реци Пчињи (400 м.н.в. од манастира Прохор Пчињски) и југоисточно од Бујановца према Божињевцу (спортско-рекреациона површина). Са аспекта извора, констатује се да су северни и јужни делови општине изразито богатији са појављивањем подземне воде (слив Трновачке и реке Пчиње), а да средишњи, висински нижи, делови општине оскудевају у извориштима подземних вода.

Në territorin e komunës nuk ka liqejë natyrorë, ndërkaq akumulimet artificiale janë në lumin Pçinja (400 m lartësi mbidetare nga Manastiri i

Prohorit të Pçinjës) dhe në juglindje të Bujanocit në drejtim të Bozhinjevcit (sipërfaqe sportive-rekreative). Nga aspekti i burimeve, konstatohet se pjesët veriore dhe jugore të komunës janë mjaftë të pasura me ujra nëntokësore (rrjedha e lumit të Tërnocit dhe Pçinjës), ndërkaq pjesa e mesme, me lartësi të ulët, pjesët e komunës kanë mungesë në burimet e ujërave nëntokësore.

Термоминералне воде се појављују у већим количинама код насеља Раковца, око 3 км североисточно од Бујановца и насеља Левосоје, Божињевац, Жужељица и Љиљанце. Термоминерална вода у базену Специјалне болнице за рехабилитацију у Бујановачкој Бањи избија из каптажне цеви из више извора у којима кључа. Капацитет извора је знатан, при чему је прилив воде већи од отицања, па је околни терен често плављен. У њему се ствара пелоид (хумусно блато), по којем се ово лечилиште назива и Бујановачким (Раковачким) блатом. Температура термалне воде износи 42-43°Ц.

Ujërat termominerale paraqiten në sasi më të mëdha në Rakoc, rreth 3 kilometra në verilindje të Bujanocit dhe në Levosojë, Bozhinjevc, Zhuzhelicë dhe Lilancë. Ujërat termominerale në basenin e Spitalit special për rehabilitim në Banjën e Bujanocit dalin nga gypat e kaptazhit nga më shumë burime në të cilat vlon. Kapaciteti i burimit është i konsiderueshëm, me ç’rast prurjet e ujit janë më të mëdha se dalja, andaj shpeshë ndodhë të vërshohen sipërfaqet për rreth. Në të krijohet peloidi (baltë humusore), sipas të cilës ky vend për shërim emërtohet edhe si balta e Bujanocit. Temperatura e ujit termal është 42-43°C.

Општину карактерише умерено континентална клима са прелазима ка медитеранској клими. Подручје се одликује топлим, сувим и сунчаним летом са око 250-300 сати сијања сунца у току летњих месеци и нешто хладнијим зимама. Просечна годишња температура ваздуха у Бујановцу износи 10,8°Ц, при чему је седам месеци температура изнад 10 °Ц, док су остали месеци хладнији, са просечним температурама испод 10 °Ц. Годишњи ток релативне влажности указује да Бујановац има умерену влажност ваздуха чија просечна годишња вредност износи 71.7 %.

Komunën e Bujanocit e karakterizon klima kontinentale e cila anon kah ajo mediterane. Kjo zonë karkaterizohet me verë të nxehtë, të thatë dhe me diell veror me rreth 250-300 orë shkëlqim të diellit gjatë muajve të verës dhe me dimëra paksa të ftohët. Temperatura mesatare vjetore e ajrit në Bujanoc është 10,8°C, me ç’rast 7 muaj temperatura është mbi 10°C, ndërsa muajt e tjerë janë më të ftohët, me temperatura mesatare në 10°C. Lagështia e ajrit gjatë vitit tregon se Bujanoci ka një lagështi mesatare vjetore të ajrit prej 71.7%.

Преовлађујући ветрови у погледу снаге ветра долазе из смера североистока, севера, истока и северозапада, што је последица доминантног утицаја околних планина, превоја и речних усека који каналишу ветар у наведеним правцима. Јаки и олујни ветрови се ретко појављују у овом крају. Просечна годишња количина падавина на подручју Бујановца износи 614 мм. Највећа количина воденог талога излучује се у току пролећа и лета, са максимумом у јуну (68 мм), док се најмања количина падавина излучује у августу (42 мм).

Erërat mbizotëruese nga aspekti i fuqisë vijnë nga drejtimet e verilindjes, lindjes dhe veriperëndimit, që është kryesisht pasojë e dominimit të maleve për rreth, grykave dhe luginave të lumenjëve të cilët e kanalizojnë ajrin në këto drejtime. Erërat e forta dhe shtrëngatat janë të rralla në këtë zonë. Sasia mesatare vjetore e të reshurave në komunën e Bujanocit është 614 mm. Sasia më e madhe e të reshurave bie gjatë pranverës dhe verës (në qershor 68mm), ndërkaq sasia më e vogël e të reshurave bie në gusht (42mm).

Територија општине Бујановац заузима површину од 46.100 ха, око 30 % територије је равничарско, а око 70 % је брдско-планинско подручје. Од ове површине пољопривредно земљиште обухвата 26.523 ха или 56 %, шума 16.981 ха или 37 % и неплодно земљиште 3.424 ха или 7 %.

Territori i Komunës së Bujanocit zë një sipërfaqe prej 46.100 ha, 30% e të cilës është rrafshinë, ndërkaq rreth 70% është zonë kodrinore-malore. Nga sipërfaqja e përgjithshme toka bujqësore përfshinë 26.523 ha ose 56 %, pyjet 16.981 ha ose 37 % dhe tokë jopjellore 3.424 ha ose 7 %.

Од укупне површине пољопривредног земљишта 26.523 ха, обрадиво пољопривредно земљиште (оранице и баште, воћњаци, виногради и ливаде) обухвата 17.991 ха или 67.83 %.

Nga sipërfaqja e përgjithshme prej 26.523 ha tokë bujqësore, tokë të punueshme (ara dhe kopshte, pemishtet, vreshtat dhe livadhet) përfshijnë 17,991 ha, ose 67.83%.

Поменуте површине земљиште су 84,70 % у приватној својини (индивидуалним пољопривредним газдинствима) а 15,30 % је у државној својини. Површина пољопривредног земљишта је распоређена у 59 насељених места, организованих у 29 месних заједница. Приватну својину над земљиштем има 23.358 газдинстава, што по једном газдинству износи око 1.14 ха земље.

Nga sipërfaqet tokësore të cekura 84,70% janë në pronësisë private (ekonomit individuale bujqësore), kurse 15.30% në pronësi të shtetit. Toka bujqësore është e shpërndarë në 59 vendbanime, të organizuara në 29 bashkësi lokale. Pronësi private të tokës kanë 23,358 ekonomi, çka i bie se për një ekonomi rreth 1.14 ha tokë.

Регистровано је 2.657 газдинстава, од тога активна су 1.710, а пасивно 947 газдинство.

Të regjistruar janë 2.657 ekonomi familjare, nga të cilat 1.710 janë aktive dhe 947 pasive.

Најплодније површине смештене су у долини Јужне Мораве и њених саставница, али је то простор који је најпогоднији за обављање свих активности, па су исте делимично заузете изграђеним објектима и комуникацијама. Удео пољопривредног у укупном земљишту опао је са 64,6 % 1964. године на 57,78 % 2006. Године, односно на 56 % 2014. године.

Sipërfaqet më të plleshme janë në ultësirën e Moravës jugore dhe të degëve të saja, mirëpo kjo është sipërfaqe më e përshtatshme për ushtrimin e të gjitha aktiviteteve, prandaj një pjesë e tyre është zënë edhe me objektet e ndërtuara dhe komunikacionin. Pjesëmarrja e tokës bujqësore në sipërfaqen e përgjithshme ka rënë nga 64,6 % në vitin 1964, në 57,78% në vitin 2006, përkatsishtë në 56% në vitin 2014.

Што се тиче квалитета земљишта, заступљена су земљишта од друге до седме катастарске класе. У долинском појасу преовлађују друга и трећа класа, док већи део територије, махом брдско-планинског карактера, покривају пета, шеста и седма класа. Стога, најповољније земљиште за аграрну производњу лоцирано је у долини река, које је најквалитетније и најплодније и где и јесу лоциране њиве и вртови па су пољопривредници оријентисани на ратарску и повртарску производњу, док земљиште на брдско-планинском терену је лошијег квалитета и у деловима који нису пошумљени погодни су за воћарство, али свакако и за сточарство.

Sa i përket kualitetit të tokës, ajo përfaqësohet nga klasi i dytë kadastral e deri në klasin e shtatë. Në brezin e ulët mbizotërojnë klasi i dytë dhe i tretë, ndërsa pjesa më e madhe e sipërfaqes, është kryesisht e karakterit kodrinor-malor, të klasit të pestë, gjashtë dhe shtatë. Andaj toka më e volitshme për prodhimtari bujqësore gjendet në luginat e lumenjëve, e cila njëherit është më kualitative dhe më e plleshme e në të cilat gjenden arat dhe kopshtijet në të cilat bujqit janë të orientuar në prodhimet lavërtare dhe perimtari, ndërkaq në terenet kodrinore-malore toka është e kualitetit të dobët dhe pjesët e papyllëzuara janë të përshtatshme për pemtari dhe vreshtari dhe gjithësesi edhe për blegtori.

На обрађеним површинама земљишта гаје се различите биљне културе и то: 67,26 % ратарске културе, 9,03 % повртарске културе, 0,84 % индустријске културе, 19,70 % крмно биље, 3,05 % воћарске културе и 0,12 % винове лозе.

Në sipërfaqet e tokave të punueshme kultivohen kultura të ndryshme bimore edhe atë: kultura lavërtare 67,26 %; perimtari 9,03 %; kultura industriale 0,84 %; bimë foragjere 19,70 %; pemtari 3,05 % dhe hardhia e rrushit 0,12 %.

Ратарство на посматраном простору има дугу традицију. Оранице и баште су лоциране у долинском појасу, до висине од 500 м, на површини од 12.071 ха.

Në sipërfaqet e përmendura lavërtaria ka një traditë të gjatë. Arat dhe kopshtijet janë të shtrira në brezin e ulët, në lartësi mbidetare deri më 500 m, në sipërfaqe prej 12.071 ha.

Повртарство је прилично значајан сегмент аграрне производње како на отвореним баштама, тако и рана производња у пластеницима. Значајне површине под крмним биљем се налазе на влажној подлози у долини река.

Perimtaria është një segment mjaft i rëndësishëm i prodhimtarisë bujqësore në kopshtijet e hapura, por edhe në prodhimtarinë e hershme në serra. Sipërfaqe të konsiderueshme të mbjellura me bimë foragjere gjenden në bazën e lagësht në ultësirat e lumenjëve.

За аграрну производњу у општини Бујановац велики значај има производња и гајење дувана, што је у директној повезаности са индустријским сектором.

Për prodhimtarinë agrare në Komunën e Bujanocit rëndësi të madhe ka prodhimi dhe kultvimi i duhanit, që është direkt i lidhur me sektorin industrial.

Воћарство и виноградарство на територији општине углавном се јављају као споредна пољопривредна грана. Површине које заузимају воће и винова лоза су незнатне и износе свега 786 ха (3,05%) за воће, односно 33 ха (0,12 %) за винограде.

Pemtaria dhe vreshtaria në territorin e komunës së Bujanocit kryesisht paraqiten si degë dytësore e bujqësisë. Sipërfaqet e zëna me pemë dhe hardhi rrushi janë të vogla, gjithësejtë 786 ha (3.05 %) pemë, gjegjësisht 33 ha (0,12 %) për hardhi rrushi.

С обзиром на релативно велику заступљеност пашњака и ливада у укупној структури пољопривредних површина, може се рећи да општина има релативно добре услове за развој сточарске производње, која би уз

интензивирање нивоа производње и коришћења травног потенцијала представљала окосницу развоја општине. Међутим, у периоду између два пописа уочен је значајан пад сточног фонда.

Për shkak të sipërfaqeve të mëdha me kullosa dhe livadhe në strukturën e përgjithshme të tokave bujqësore, mundë të thuhet se komuna ka kushte relativisht të mira për zhvillimin e prodhimtarisë blegtorale, e cila me intensifikimin e nivelit të prodhimtarisë dhe të shfrytëzimit të potencialit të barojave paraqet boshtin e zhvillimit të komunës. Mirëpo në periudhën mes dy regjistrimeve është vërejtur një rënie e dukshme e fondit të bagëtive.

Посебна пажња се придаје развоју сектора за производњу млека и млечних прерађевина. Што се тиче производње крављег млека, у општини Бујановац дневно се произведе око 6.100 литара, док су потенцијали знатно већи и процењују се на око 15.000 литара млека дневно.

Kujdes i veçantë i kushtohet zhvillimit të sektorit të prodhimit të qumshtit dhe produkteve të tij. Sa i përket prodhimit të qumshtit të lopës, në komunën e Bujanocit prodhohen rreth 6100 litra qumësht në ditë, ndërkaq potencialet janë dukshëm më të mëdha dhe vlerësohen në 15.000 litra qumësht në ditë.

С обзиром на напред наведено, велика површина општине је повољна за пољопривредну производњу, што уз очување пољопривредног земљишта, промену сетвене структуре, набавку технолошки савременије механизације и опреме и ефикасну примену савремених агротехничких мера може резултирати са значајним резултатима у пољопривредној производњи у наступајућем периоду.

Duke pasur parasysh të cekurat e lartëprmendura, sipërfaqet e komunës janë të favorshme për prodhimtarin bujqësore, duke ruajtjur tokën bujqësore, ndryshimin e strukturës së mbjelljeve, blerjen e makinanizmave teknologjikisht të sofistikuar dhe pajisjeve për përdorimin efikas të masave bashkëkohore agroteknike e që mund të rezultojë në rezultate të rëndësishme në prodhimin bujqësor në të ardhmen e afërt.

Природни услови и животна средина
Kushtet natyrore dhe mjedisi jetësor

Територијално припада Пчињском округу. Општина Бујановац се простире између 42º 15` 35‘‘ и 42º 23` 30`` северне географске ширине и 21º 36` 30`` и 21º 57` 00`` источне географске дужине на површини од 461 км².

Territorialisht i takon rrethit të Pçinjës. Komuna e Bujanocit shtrihet midis 42º 15 ' 30`` dhe 42º 23` 30`` të gjerësis veriore dhe 21º 36` 57` 30`` 00`` gjatësis gjeografike lindore në një sipërfaqe prej 461 km².

Бујановац као административни центар општине се налази на надморској висини од око 400м. Највиши планински врх су „Вирови“ на планини „Козјак“ са 1.284 метара надморске висине. Бујановац лежи у котлини која је окружена побрђима. Планински врхови су: Китка (1.295м), Козјак (1.285м), Свети Илија (1.271м), Рујан (968м). Око 30% територије је равничарско, а око 70% је брдско-планинско подручје.

Bujanoci si qendër administrative e komunës gjindet në një lartësi mbidetare prej rreth 400 metra. Majat më të larta malore janë „Virovi-Dredhishtat“ në malin "Kozjak" me 1,284 metra lartësi mbidetare. Bujanocit shtrihet në një luginë të rrethuar nga kodrat. Majat malore janë: Kitka (1.295m), Kozjak (1.285m), Sveti Ilija (1.271m), Rujan (968m). Rreth 30% e territorit është i rafshët, dhe rreth 70% është zonë kodrinore-malore.

Речни токови Бујановца су Моравица, Јужна Морава, Пчиња, Трновачка река, Кршевачка и Брезничка. Планира се регулација Јужне Мораве у дужини 2.300 м, Трновачке реке у дужини од око 1.700 м и регулација Крајмировске реке у дужини од око 500 м. Општина Бујановац је богата изворима минералних и термалних вода, које припадају бикарбонатном, натријумском типу и веома су квалитетна као лековита бањска вода. Поред хемијских, значајна су и геотермичка својства ових вода (температура од 43ºЦ). Посебан значај има термоминерална вода Бујановачке Бање – Раковачки извор. Оваквим својим карактеристикама термалне воде Бујановца стичу карактер важног туристичког мотива за развој бањског туризма.

Rrjedhjet e lumenjve të Bujanocit janë Moravica, Morava jugore , Pçinja , lumi i Tërnocit , Krshevicës dhe Breznicës. Planifikohet rregullimi i Moravës Jugore, në një gjatësi prej 2,300 m, lumi i Tërnocit në një distancë prej rreth 1,700 m dhe rregullimin e lumit Krajmiro në një gjatësi prej rreth 500 m. Komuna e Bujanocit është e pasur me minerale dhe ujëra termal, të cilat i përkasin bikarbonateve, lloji të natriumit dhe se ata janë të cilësisë shumë të mirë, si dhe ujërave bajor kurativ . Përveç rëndsis kimike, këto ujëra janë të rëndësishme dhe për nga vetit gjeotermale (temperatura 43ºC). Rëndësi të veçantë ka uji termomineral i banjës së Bujanocit-burimi i Rakocit. Karakteristikat e tilla të ujërave termale të Bujanocit marrin karakterin e një motivi të rëndësishëm turistik për zhvillimin e turizmit bajorë.

Општина Бујановац од обновљивих извора енергије има соларну енергију, енергију биомасе, енергију ветра, геотермалну енергију

хидроенергију. Могућност коришћења соларне енергије нису детаљно разматране, као ни могућности коришћења ветрова првенствено на потезу према Прешевско-Кумановској превији где непрекидно дува ветар под називом „фирке". Од необновљивих извора енергије не поседује ни једну врсту течних или чврстих фосилних горива (нафта, земни гас, угаљ). Минерални ресурси су налазишта руда кварца, фелдспата и лискуна на локалитету Самољица и Боровац.

Komuna e Bujanocit nga burimet e ripërtëritshme të energjisë ka energjin diellore, energjin e biomasës, energjia e erës, hidrocentralet gjeotermale të energjisë. Mundësit e përdorimit të energjisë diellore nuk janë diskutuar në detaje, si dhe mundësinë e përdorimit të erës në radhë të parë për të lëvizur në drejtim të hapsirës Preshevë-Kumanovë, ku fryn era vazhdimisht e quajtur "Firka". Nga burime jo të rinovueshme të energjisë nuk posedon ndonjë lloj të lëndëve djegëse të lëngëta ose të ngurta fosilesh (naftë, gaz natyror, qymyr). Resurset minerale janë gjetjet e shtresave të xeheve të kuarcit, feldspatit dhe mikës (biotit) në lokalitetin e Samolicës dhe Borocit.

У коритима Јужне Мораве, Љиљанске реке, Кршевичке реке и Пчиње врши се неконтролисана експлоатација песка и шљунка из речних корита која у великој мери угрожава екосистем река, као и деградацију околног пољопривредног земљишта.

Në shtretërit e Moravës së Jugut, lumit të Lilancës, Kërshevicës dhe Pçinjës është duke u kryer shfrytëzim i pakontrolluar i rërës dhe zhavorrit nga shtretërit e lumenjve, të cilat në masë të madhe kërcënojn ekosistemin e lumenjëve, si dhe degradimin e tokës së punueshme për reth.

Територија општине има укупно 16.981ха шума и шумског земљишта што у односу на укупне површине Општине чини шумовитост од 37%. Друштвене шуме покривају површине од 8.857ха, приватне 6.566ха, односно 43%. У структури друштвених шума провлађују изданачке шуме 73%. Високе шуме учествују са 25%. Доминантни су лишћари са учешћем од 96% и то углавном буква и храст.

Territori i komunës ka gjithësejt 16.981 ha pyje dhe tokë pyjore , çka në krahasim me sipërfaqe totale të komunës është e mbuluar me pyje reth 37%. Pyjet publike mbulojnë një sipërfaqe prej 8.857 ha, 6.566 ha private, ose 43%. Në strukturën e pyjeve publike dominojnë pyjet me bisk (llastar) 73%. Pyjet e larta përbëjnë 25%. Dominante janë drurë e fort kryesisht me një pjesëmarrje prej 96%, kryesisht ahu dhe lisi.

Стање и трендови у руралном подручју
Gjendja dhe trended në zonat rurale

Демографске карактеристике и трендови
Kkarakteristikat demografike dhe trendet

Основне демографске карактеристике општине су: смањење укупног броја становника, веома изражен негативан природни прираштај, погоршање старосне структуре и виталних карктеристика популације и неповољна образовна и квалификациона структура становништва.

Karakteristikat themelore demografike të komunës janë: ulja e popullsisë së përgjithshme, një rritje natyrore negative shumë e fortë , përkeqësimi i moshës strukturore dhe karakteristikat vitale të popullsisë, kualifikimi i paknaqshëm arsimorë i strukturës së popullsisë.

Анализа структуре становништва великим добним групама указује на неповољну старосну структуру становништва, јер је највећи проценат опадања становника у старосној структури .

Analiza e strukturës së moshës te një grup i madh i popullsisë tregon strukturën e moshës të pafavorshme të popullsisë, sepse rënia më e madhe përqindjes së banorëve është në strukturën e të moshuarëve.

Број становника општине Бујановац је у сталном опадању због неразвијености, тако да према процени Републичког завода за статистику општина Бујановац има 59 насеља, 27 месних заједница, 7 месних канцеларија и припада Пчињском округу. По последњем попису (2002. године) општина Бујановац има 43.302 становника и 10.183 становника, који су на привременом раду у иностранству. Постоји 10.936 домаћинства, то јест 94 становника по квадратном километру.

Popullsia e komunës së Bujanocit është vazhdimisht në rënie për shkak të mos zhvillimit, ashtu që në bazë të vlerësimeve të entit Republikan statistikor , Bujanoci ka 59 vendbanime, 27 bashkësi lokale, 7 zyra lokale që i takojnë rrethit të Pçinjës . Sipas regjistrimit të fundit (2002), komuna e Bujanocit ka 43,302 banorë dhe 10,183 banorë, të cilët përkohësisht punojnë jashtë vendit. Ka 10,936 amvisëri, që është 94 persona për kilometër katror.

Када је у питању етничка структура становништва,

Kur është fjala për strukturën etnike të popullatës,

- више од половине (54.68%) становника општине су Албанци,
- Më shumë se gjysma (54,68%) të popullsisë së komunës janë shqiptarë,

- Срба има око 34.13% док се од других етничких група издвајају ,
- Serb ka rreth 34.13%, ndërsa grupet e tjera etnike të ndara,

- Роми који чине 8.93% укупне популације.
- Romë që përbëjnë 8.93% të popullatës së përgjithshme.

Општина Бујановац, према распореду становништва, представља већим делом рурално подручје. Ниво културне развијености је низак, што се потврђује и знатним процентом неписмених становника, који према попису 2002. године износи 10.11% , а у структури је чак 15.5% женског становништва са статусом неписменог, али од 2002 на овамо статус писмених и образованих је у сталном расту. По економској развијености, општина Бујановац спада у ред неразвијених општина у Р. Србији.

Komuna e Bujanocit, në bazë të shpërndarjes së popullsisë, është një zonë kryesisht rurale. Niveli i zhvillimit kulturor është i ulët, i cili është konfirmuar nga përqindja e konsiderueshme të popullsisë analfabete, e cila, sipas regjistrimit të vitit 2002 ishte 11.10%, struktura ishte 15.5% e popullsisë femërore me statusin analfabetor , mirpo pas vitit 2002 e tutje statusi i të shkolluarëve dhe të edukuarëve është në rritje . Sipas zhvillimin ekonomik, komuna e Bujanocit i përket komunave të pazhvilluara në R. e Serbis.

У поређењу са суседним општинама, Бујановац има спорији темпо опоравка . На основу показатеља евидентно да са смањењем броја запослених расте и процес повећања броја незапослених лица у општини Бујановац. Овај број је са 2591 у 1990. нарастао на 5338 у 2005. и порастао је за 20% више него на нивоу округа.

Krahasuar me komunat fqinje, Bujanoci ka ritmin e ngadaltë të rimëkëmbjes. Në bazë të treguesve është evidente se ulja e numrit të të punësuarve rritet dhe procesit të rritjes së numrit të të papunëve në komunën e Bujanocit. Ky numër është nga 2591 deri në vitin 1990 u rrit në 5338 në vitin 2005 dhe u rrit me 20% më shumë se në nivel rrethi.

Квалификациона, старосна и структура по полу назапослених су веома неповољне. Већина људи живи од пољопривреде.

Kualifikimi, mosha dhe struktura e të papunëve sipas gjinisë janë shumë të pafavorshme. Shumica e njerëzve jetojnë nga bujqësia.

Диверзификација руралне економије
Diversifikimi i ekonomisë rurale

Сектор пољопривреде има висок удео у запослености у руралним областима. Око 1/3 активног становништва је запослено у пољопривреди, док терцијални и секундарни сектор имају приближно исто учешће у запослености. Учешће пољопривреде у запослености одржава низак ниво диверсификације привредних делатности, као и недостатак могућности запошљавања.

Sektori i bujqësisë ka një numër të lartë të punësimit në zonat rurale. Rreth 1/3 e popullsisë aktive është e punësuar në bujqësi, ndërsa sektorët sekondar dhe terciar kanë përafërsisht të njëjtën pjesë të punësimit. Pjesmarrja e bujqësisë në punësim mban një nivel të ulët të diversifikimit të aktiviteteve ekonomike, si dhe mungesën e mundësive të punësimit.

Пољопривреда на територији општине Бујановац представља преовлађујућу привредну делатност, са уделом око 70% у структури привреде, а карактеришу је велика заступљеност малих пољопривредних газдинстава, нижа стопа продуктивности и ниски приходи газдинстава. Велики број газдинстава су газдинства која производе за сопствене потребе са веома ниским тржишним вишковима. Број газдинстава која производе за тржиште се из године у годину постепено повећава.

Bujqësia në komunën e Bujanocit është e përfaqsuar me veprimtari ekonomike të mbizotruar, me pjesëmarrje rreth 70% në strukturën e ekonomisë, e karakterizuar nga një përfaqësim i madh i ekonomive të vogla bujqësore, normë të ulët të produktivitetit dhe me të ardhura të ulëta familjare. Një numër i madh i ekonomive prodhojnë për nevojat e tyre me tepricat shumë të ulëta në treg. Numri i ekonomive që prodhojnë për treg nga viti në vit është duke u rritur gradualisht.

Стопа незапослености је такође висока . Узимајући у обзир и преовлађујући број мањих газдинстава и високе стопе учешћа радне снаге у пољопривреди, мали број запослених (прикривена незапосленост) представља један структурални проблем пољопривреде и руралне економије.

Shkalla e papunësisë është gjithashtu e lartë. Duke marrë parasysh numrin mbizotërues të ekonomive të vogla dhe normat e pjesëmarrjes së krahut të punës në bujqësi, numri i vogël i të punësuarve (papunësia e fshehur) është një problem strukturor i bujqësisë dhe ekonomisë rurale.

Рурална инфраструктура
Infrastruktura rurale

Инфраструктура, како комунално-економска (путеви, водоснабдевање, канализациона мрежа, комуникације), тако и друштвена (образовне и здравствене установе), на задовољавајућем су нивоу.

Infrastruktura, si komunale-ekonomike (rrugë, furnizim me ujë, kanalizime, komunikim) dhe (institucioneve arsimore dhe shëndetësore) janë në nivel të kënaqshëm.

Бујановац и остала насељена места укључена у систем водоснабдевања користе пијаћу воду са подземних изворшта. Квалитет воде из ових бунара контролише се редовно од стране Хигијенског завода из Врања према предвиђеним стандардима.

Bujanoci dhe vendbanimet tjera janë të përfshira në sistemin e furnizimit me ujë duke përdorur ujë të pijshëm nga burimet nëntokësore. Cilësia e ujit nga këto puse kontrollohet rregullisht nga Instituti i higjienës nga Vraja sipas standardeve të përcaktuara.

Због географског положаја – надморске висине у неким насељеним местима вода до корисника стиже преко станица за препумпавање воде. У оквиру система за водоснабдевање постоје следеће станице за препумпавање воде како би она стигла до корисника: В. Трновац, Лопардинце, Српска Кућа и Карадник , Цепотин , Жбевац , Спанчевац.

Për shkak të pozicionit gjeografik - nivelit të detit në disa vendbanime uji deri tek përdoruesit arrin me anë të stacioneve për pompimin e ujit. Në kuadër të sistemit të furnizimit me ujë janë stacionet e mëposhtme për pompimin e ujit në mënyrë që të arriin deri tek shfrytzuesit : Trnovc i Madhë, Lopardincë, Srpska Kuqë dhe Karadnik, Cepotin, Žbevac, Spančevac.

Постојећи водни потенцијал није у довољној мери искоришћен о чему говори низак степен изграђености водопривредних објеката у области водоснабдевања привреде и становништва и наводњавања пољопривредних површина. Вода из водотока се користи за наводњавање само iz oblaka , јер на територији општине нема изграженог мелиорационог система. Половина бунара су застарели и више нису за експлоатацију. Због непостојања сабирног резервоара, све инсталиране пумпе су вертикалног типа који омогућавају црпљење воде са дубина и његово препумпавање до корисника. Кућишта су подземног типа која су неприкладна и то не само за техничко - хигијенског аспекта него и за одржавање из разлога унутрашње кондензације где има доста често кварове на електроинсталацији, мотора и пумпи.

Potenciali ekzistues i ujit nuk është mjaftueshëm i përdorur, për çka flet niveli i ulët i ndërtimit të objekteve të menaxhimit të ujit në fushën e furnizimit të korporatave dhe të familjes me ujë dhe ujitjen e tokës bujqësore. Uji i freskët nga rjedhat është përdorur për ujitje vetëm nga retë , për shkak se komuna nuk ka sistem meliorativ të ujitjes . Gjysma e puseve janë të vjetëruara dhe të pashfrytëzueshme. Për shkak të mungesës së mbledhjes në rezervuare, të gjitha pompat e instaluar janë të tipit vertikal që mundësojnë pompimin e ujit nga thellësitë dhe pompimin e saj për përdoruesit. Shtëpizat janë të tipit nëntokësore që janë të papërshtatshme dhe jo vetëm për aspektet higjieniko-teknike, por edhe për të ruajtur për arsye të kondensimit të brendshm ku ka mjaft defekte në elektro instalacion, motor dhe pompë.

Од водопривредних објеката изграђене су и две мини акумулације: «Кисела вода» (за рекреацију и туризам) и «Прохор Пчињски» (за рекреацију, туризам и производњу електричне енергије – 1 МВ).

Nga objektet e ekonomis së ujërave janë ndërtuar edhe dy mini akumulimeve : " Kisela voda" (për rekreacion dhe turizëm) dhe "Prohor Pçinjski" (për rekreacion, turizëm dhe energji elektrike të prodhimit - 1 MB).

Постојећа путна мрежа општине омогућава њену саобраћајну повезаност са окружењем.

Rrjeti ekzistues rrugor i komunës mundson lidhjet e transportit me mjedisin.

Путна мрежа општине Бујановац састоји се од 365 км категорисаних путева. У погледу привредног значаја има 32 км (8,8%) магистралних, 67 км (18,4%) регионалних и 266 км (72,9%) локалних путева. Стање путне мреже је незадовољавајуће, јер је само 51,8% путева са савременим коловозом, односно 189 км, од чега су: 32 км магистрални, 42 км регионални и 115 км локални путни правци.

Rrjeti rrugor i komunës së Bujanocit përbëhet nga 365 km të rrugëve të kategorizuara. Në shikim të rëndësisë ekonomike ka 32 km (8.8%) të autostradave, 67 km (18.4%) dhe 266 km rajonale (72.9%) të rrugëve lokale. Gjendja e rrjetit rrugor është e pakënaqshme, pasi vetëm 51.8% të rrugëve janë me rrugë moderne, ose 189 km, nga të cilat 32 km autostradë, 42 km rajonale dhe 115 km rrugë lokale .

Преко територије општине пролазе два магистрална: М-1 аутопут Београд – Скопље и М-25-3 Бујановац – Гњилане и четири регионална путна правца: Р-214 Београд – Скопље (паралелан са М-1); Р-125 Давидовац – Трговиште; Р-125а Света Петка – Прохор Пчињски – македонска граница и Р-125-б Бујановац – Зарбинце. Прикључак на аутопут (петља) Генералним пројектом лоцирана је северно од Бујановца.

Mbi territorin e komunës kalojn dy magjistrale : M-1 autostrada Beograd - Shkup dhe M-25-3 Bujanoc - Gjilan dhe katër rrugë rajonale: R-214

Beograd - Shkup (paralel me m-1); R-125 Davidovc - Targovishte; R-125a Sveta Petka - Prohor Pçinjski - kufiri i Maqedonisë dhe R-125-b Bujanoc - Zarbincë. Lidhja me autostradë (mbërtheckë-lak) me projektin e përgjithshme është e vendosur në veri nga Bujanoci.

Стање магистралних и регионалних путева је веома лоше, посебно М-25.3 (ударне рупе, без ивичњака), Р-214 (6 км је макадам) и Р-214-б Бујановац-Зарбинце (од 27 км само је 5 км асфалтирано, а 22 км је земљани застор).

Gjendja e rrugëve magjistrale dhe rajonale është shumë e keqe, posaçërisht M-25.3 (gropat, pa kufizues), R-214 (6 km rrugë të shtruara me gurë) dhe R-214-b Bujanoc-Zarbinc (nga 27 km vetëm 5 km të asfaltuar, dhe 22 km është me mbules dheu).

Од 266 км локалних путева само је 115 км асфалтирано (43,2%), а остали су земљани или макадамски. Степен изграђености и незадовољавајуће стање путне мреже, нарочито је изграђено код локалних путева, где су незадовољавајући пројектни стандарди на знатном делу мреже.

Nga 266 km të rrugëve lokale vetëm 115 km të asfaltuara (43.2%), ndërsa pjesa tjetër e mbushur me zhavorr. Niveli i ndërtimit dhe gjendja e pakënaqshme e rrjetit rrugor, posaçërisht ndërtimi tek rrugët lokale, ku standardet projektuse janë të pakënaqshëm në pjesë të konsiderueshme të rrjetit rrugor.

Елементи локалних путева су веома оскудни, јер су саграђени од материјала који не одговарају стандардима за изградњу путева.

Elementet e rrugëve lokale janë shumë të varfura, për shkak se ata janë ndërtuar nga materiale që nuk plotësojnë standardet për ndërtimin e rrugëve.

Заштита пута од површинских вода је углавном недовољна. Честе су појаве слегања насипа, нестабилности косина и настанак клизишта.

Mbrojtja e rrugëve nga ujërat sipërfaqësore në përgjithsi është e pamjaftueshme . Jane të zakonshme grumbujt e mbeturinave , paqëndrueshmëria e shpatijeve dhe rrëshqitjet.

Организованост железничког и јавног друмског саобраћаја није задовољавајућа. То се огледа у малом броју возова који стају у Бујановцу, спором одвијању превоза, малом броју полазака аутобуса, несинхронизованом реду вожње долазака путника аутобусом и возом у Врање са поласцима локалних аутобуса ка Бујановцу и Бујановачкој Бањи, неефикасно организован трансфер путника од железничке и аутобуске станице до туристичких дестинација у Општини.

Organizimi i transportit hekurudhor dhe transporti rrugor publik nuk është i kënaqshëm. Kjo është e reflektuar në numrin e vogël të trenave të ndaluar në Bujanoc, ritmit të ngadaltë të transportit, një numër i vogël i nisjeve të autobusëve, itinerar i pa hronizuarn nga të të ardhurit të udhëtarëve me autobus dhe tren në Vranjë, me nisje e autobusëve lokalë kah Bujanoci dhe Baja Bujanocit, organizimi jo efikas i transferimit të udhëtarëve nga stacioni i trenave dhe autobusëve kah destinacionet turistike në komunë.

Општина има повољан положај у оквиру железничке мреже Србије, јер кроз Бујановац пролази паневропски коридор 10, на правцу Београд-Ниш-Скопље. Преко железничке станице у Божињевцу обавља се промет робе и путника. Иако железница има велик иразвојни потенцијал, она није довољно искоришћена.

Komuna ka një vend të përshtatshëm në kuadër të rrjetit hekurudhor në Serbi, sepse përmes Bujanocit kalon koridori i 10 Pan-Evropian , në drejtim Beograd-Nish-Shkup. Përmes stacionin hekurudhor në Bozhinjevc kryen lëvizjet e mallrave dhe pasagjerëve. Megjithëse hekurudha ka potencial të madh të mundshëm të zhvillimit, ajo nuk përdoret në mënyrë të mjaftueshme.

Што се тиче информатичко-комуникационе инфраструктуре, територија општине Бујановац као рурално подручје се одликује целокупном покривеношћу територије општине како фиксном тако и мобилном телефонијом (сва три оператера), тако да је приступ интернету и другим видовима информисања доступан становништву у свих десет насеља на територији општине.

Sa i përket infrastrukturës informativo - komunikuese , territori i komunës së Bujanocit si zonë rurale karakterizohet me mbulim të përgjithshëm të territorit në të dy telefonit fikse dhe atë mobile (të tre operatorëve), në mënyrë që qasja në internet dhe formave të tjera të informatave të jenë në dispozicion për qytetarët në dhjetë vendbanimet në territorin e komunës.

Показатељи развоја пољопривреде
Treguesit e zhvillimit të bujqësis

Пољопривредно земљиште
Toka bujqësore

Територија општине Бујановац заузима површину од 46.100 ha, а од те површине пољопривредно земљиште заузима 17.991 ha, или нешто преко 87%, док обрадиво пољопривредно земљиште заузима 26.523 ha ili 57 %, šuma 16.981 ha ili 37 % i neplodno zemljište 3.424 ha ili 7 %.

Territori i komunës së Bujanocit mbulon një sipërfaqe prej 46,100 ha, nga këto zona toka bujqësore

mbulon 17,991 ha ose pak më shumë se 87%, ndërsa toka e punueshme mbulon 26,523 ha ose 57% , e pyjeve 16,981 ha ose 37% , tokë e pa punueshme 3,424 ha ose 7% .

Из претходно изнетог можемо закључити да је општина Бујановац изразито пољопривредна општина, тако да у структури привреде пољопривреда заузима око 70%. Територија општине има повољне земљишне, климатксе и стављања у функцији одводњавања пољопривредног земљишта и повољне предуслове за наводњавање значајно већих површина од тих малих постојећих. На основу претходно изнетог, може се констатовати да на територији општине постоје сви предуслови за интензивирање ратарске, повртарске, воћарске и сточарске (комплементарна ратарској) пољопривредне производње.

Nga të cekurat e më sipër mund të konkludohet se komuna e Bujanocit është kumunë e dukshëme rurale, ashtu që struktura e ekonomisë bujqësore zë rreth 70%. Territori i komunës ka tokë të favorshme, klimë dhe vënien në veprim kullimin e tokës bujqësore dhe të kushteve të favorshme për ujitje të sipërfaqeve të konsiderueshme nga ato që janë në numër të paktë. Bazuar në të cekurat e më sipërme, mund të konkludohet se në këtë komunë eksiztojnë të gjitha parakushtet për intensifikimin e prodhimtaris së kulturave lavërtare, pemëtaris dhe asaj blegtorale (kulturave plotësuese) .

Подручје општине Бујановац се одликује повећањем пољопривредног и посебно активног пољопривредног становништва, тако да променом сетвене структуре пољопривредних газдинстава, односно повећањем површина под повртарским усевима (посебно производња у заштићеном простору) и повећањем површина под вишегодишњим засадима (воћарска производња), за које постоје повољни природни услови, може се значајно унапредити производња поготово мањих пољопривредних газдинстава, како би производили што више пољопривредних производа за тржиште, а мање за сопствене потребе.

Komuna e Bujanocit karakterizohet me një rritje në popullsinë bujqësore edhe ate veçanarisht të atyre aktiv , ashtu që me ndryshimin e strukturës mbjellëse të ekonomive bujqësore, përkatësisht një rritje në zonat nën kulturat bimore (sidomos prodhimtaria në serë) dhe rritjen e sipërfaqeve të pemishteve (prodhimtaria e frutave), për të cilat eksiztojn kushtet e favorshme natyrore , mund të përmirësohet në mënyrë të konsiderueshme prodhimtaria e posaçërisht tek ekonomit e vogla bujqësore, në mënyrë që të prodhojnë më shumë produkte bujqësore për tregun se sa për nevojat e tyre.

Земљиште општине Бујановац се одликује присуством великог броја типова земљишта : чернозем, ливадске црнице, ритска земљишта, слатине и песковита земљишта.

Toka e komunës së Bujanocit është e karakterizuar nga prania e një numri të madh të llojeve të tokës: çernozem, tokë livadhore (e zezë), tokë kënetore, minerale dhe tokat ranore.

-Пољопривредно земљиште и његова структура према подацима РГЗ-катастра непокретности Bujanovac за 2015.годину:

-Toka bujqësore dhe struktura e saj në bazë të të dhënave ERGJ- kadastër të patundshmërive Bujanoc për vitin 2015:

Катастарска култура	**Површине (ha)**
Њиве- Arat	15.194,3775
Вртови- Kopshtiet	38,1964
Воћњаци- Pemishtet	633,7185
Виногради- Vreshtat	440,8011
Ливаде- Livadhet	1.699,5905
Обрадиво пољопривредно земљиште **Tokë e punueshme bujqësore**	**17.991,5905**
Пашњаци Kullotat	8.520,7302
Трстици-мочваре Kallamishtet-Kënetat	11,6158
Укупно пољопривредно земљиште: **Sipërfaqja e përgjidhshme bujqësore:**	**26.523,9365**

Вишегодишњи засади
Të mbjellurat shumëvjçare

Територија општине има изразито погодне природне услове (адекватна земљишта, погодну климу, потенцијал-присутност воде за наводњавање) и едуковану радну снагу за развој воћарско-виноградарске производње. У задњих неколико година долази до значајног повећања заинтересованости пољопривредних произвођача за подизањем вишегодишњих засада воћа (првеенствено засада јабуке, вишње и шљиве) из разлога отварања источног тржишта, тако да поменуте воћарске поизводње уз изградњу објеката за смештај и чување (хладњача) могу дати значајан допринос развоју општине. С обзиром да не постоје прецизни и ажурирани катастарски подаци о површинама под културом воћњак и виноград, али имамо статистике са пописа пољопривреде 2012. Само у последњих 2-3 године по нашим проценама је подигнуто преко 30 ha интензивних засада јабука, вишања и шљиве које добијено из Швајцарске Владе и Европске уније као донација, те је по нашем мишљењу потребно пољопривредним произвођачима пружити различите видове подршке, како би се лакше одлучили на подизање вишегодишњих засада.

Territori i komunës ka kushte jashtëzakonisht të favorshme natyrore (tokë adekuate, klimë të favorshme, prania e mundësis së ujitjes) dhe fuqin edukuese të punës për zhvillimin e pemëtaris e vreshtaris . Në vitet e fundit, ka pasur një rritje të konsiderueshme të interesit të fermerëve për kultivimin e kulturave frutore (në rend të parë të mbjelljes së mollës, qershis dhe kumbullave) nga shkaku i hapjes së tregjeve të Lindjes, ashtu që prodhimtaria e lartpërmendur e pemëtaris me ndërtimin e objekteve për ruajtje (frigorifer) mund të japin një kontribut të rëndësishëm në zhvillimi e komunës. Duke pasur parasysh se nuk ka të dhëna të sakta dhe të përditësuara kadastrale mbi sipërfaqet kultivimuara të pemëtaris dhe vreshtaris, por kemi statistika nga Regjistrimi i Bujqësisë të vitit 2012. Vetëm në 2-3 vitet e fundit sipas vlerësimeve tona janë ngritur mbi 30 ha të plantacioneve intensive të mollës, qershis dhe kumbullave të marra nga Qeveria Zvicerane dhe Bashkimi Evropian si donacion, dhe kjo sipas pikëpamjes sonë , prodhuesëve bujqësorë duhet siguruar forma të ndryshme të mbështetjes në mënyrë që më leht të vendosin në ngritjen e plantacioneve.

Попис пољопривреде 2012.-Regjistrimi i bujqësis-2012
Површине под воћним врстама -Sipërfaqet me pemë

Бујановац BUJANOC	ПГ ЕВ	Воћне врсте,ха-Llojet e pemëve,ha											
		Укупно Gjithësejt	Јабуке Molla	Крушке Dardha	Брескве Pjeshk	Кајсије Kajsi	Вишње Qershi	Шљиве Kumbulla	Ораси Arra	Лешници Lajthi	Остало Tjera	Малине Mjedra	Купине Manaferra	Остало бобичаство воће Pemët tjera kokërr
	1334	302	53	23	3	3	10	168	14	5	21	1	0	1

Попис пољопривреде 2012 -Regjistrimi i bujqësis-2012
Вочњаци-Pemët

БУЈАНОВАЦ BUJANOC	ПГ ЕВ	ВОЧЊАЦИ , ХА-PEMËT (HA)		
		УКУПНО GJITHËSEJT	ПЛАНТАЖЕ PLATACIONET	ЕКСТЕНЗИВНИ EKSTENZIVE
	1334	302	156	146

Попис пољопривреде 2012 -Regjistrimi i bujqësis-2012
Виногради-Vreshtat

ПГ ЕВ	ВИНОГРАДИ , ХА-VRESHTARIA(HA)				БУЈАНОВАЦ BUJANOC
734	УКУПНО GJITHËSEJT	СОРТЕ ЗА ВИНО СА ГЕОГРАФСКИМ ПОРЕКЛОМ LLOJET PËR VERË ME PREJARDHJE GJEOGRAFIKE	ОСТАЛЕ ВИНСКЕ СОРТЕ LLOJET TJERA TË VERËRAVE	СОРТЕ ЗА ЈЕЛО LLOJET PËR GATIM	
	121	14	76	31	

Сточни фонд
Fondi i bagëtis

Територија општине има јако повољне природне услове за сточарску производњу, с обзиром на постојање преко 17.991,5905 ha обрадивог пољопривредног земљишта и преко 8.520,7302 ha пашњака и 1.699,5905 ха ливада, које се могу значајније ставити у функцију интензивирања сточарске производње. Значајан потенцијал постоји у органској сточарској производњи (говедарство, пчеларство и козарство).

Territori i komunës ka kushte shumë të favorshme natyrore për prodhimtarinë blegtorale, për shkak të ekzistencës së mbi 17.991,5905 ha tokë të punueshme dhe 8.520,7302 ha kullota , 1.699,5905 ha livadhe, të cilat mund të vendosen në veprim intensifikimin e konsiderueshm të prodhimitaris blegtorale. Potenciali i konsiderueshëm ekziston edhe në prodhimin organik blegtoral (gjethëtari, bletari dhe tek dhitë).

Ограничавајући фактори за озбиљније интензивирање сточарске производње су: велика заступљеност малих произвођача, честа циклична кретања цена стоке, нестабилност у откупу млека, непостојање адекватних објеката за сточарску производњу и недостатак повољније кредитне подршке за улагања у повећање сточног фонда.

Faktorë kufizues për intensifikimin serioz të prodhimit blegtoral janë: një numër i madh i prodhuesve të vegjël, shpesh lëvizjet ciklike të çmimeve të bagëtisë, paqëndrueshmëria në blerjen e qumështit, mungesa e objekteve adekuate për prodhimin blegtoral dhe mungesa e kredisë të papërballueshme për të mbështetur investimet në rritjen e bagëtisë.

Преглед броја пољопривредних газдинстава- Pasqyrë e numrit të ekonomive bujqësore

Бујуановац Bujanoc	Овце и Козе Dhenët dhe dhitë	Свиње Derrat	Говеда Gjethat	Пчелне друштве Shoqërit e bletëve	Коњи Kuajt	Живина Shpendët
Укупно Gjithësejt	365	148	1090	132	6	79

Подаци из Министарство финанција - Управа за трезор
Të thënat nga Ministria e Financave-Drejtorati i thesarit

Попис пољопривреде 2012- Regjistrimi i bujqësis-2012
Табела: Број говеда, свиња, оваца, коза и и стоке на испаши-
Tabela : Numëri i gjedhave,derrave,deleve,dhive dhe kafshëve në kullotë

Бујановац Bujanoc	Говеда-Gjethat		Свиње-Derrat		Овце-Delet	
	Укупно Gjithësejt	Од тога краве Nga këto lopë	Укупно Gjithësejt	Од тога крмаче Nga kjo derra	Укупно Gjithësejt	од тога овце за приплод Nga këto dele për pllenim
	5764	3452	6354	138	4028	2564

Попис пољопривреде 2012- Regjistrimi i bujqësis-2012
Број говеда, свиња, оваца,коза-Numëri i gjedhave,derrave,deleve,dhive

Бујановац Bujanoc	Говеда Gjethat	Свиња derrat	Овце Delet	Козе Dhitë
	5764	6354	4028	5051

Попис пољопривреде 2012 -Regjistrimi i bujqësis-2012
Табела: Број говеда, свиња, оваца, коза и и стоке на испаши-
Tabela:Numëri i ghedhave,derrave,deleve,dhive dhe kafshëve në kullotë

Стока на испаши Kafshët në kullotë			Бујановац Bujanoc
Говеда Gjedhat	Овце Delet	Козе Dhit	
2173	3793	3768	

Механизација, опрема и објекти
Mekanizmi, pajisjet dhe objektet

Према попису пољопривреде из 2012.године, по опремљености пољопривредном механизацијом Бујановац је испод регионалног

просека. Резултати пописа нам говоре да пољопривредна газдинства располажу у просеку са нешто испод једног двоосовинског трактора по газдинству. Средња и мала пољопривредна газдинства су опремљена застарелом пољопривредном механизацијом, која је технолошки превазиђена . Анализирајући резултате пописа пољопривреде из 2012.г., долази се до података да је преко 98% једноосовинских трактора, око 99% двоосовинских трактора и око 100% комбајна старије од 10 година. Пољопривредници са територије општине Бујановац већином користе технички мање захватне машине, са релативно већом потрошњом горива и губицима при руковању , што додатно утиче на раст производних трошкова, а тиме и на смањење ефикасности и рентабилности пољопривредне производње.

Sipas regjistrimit të bujqësisë në vitin 2012, për nga përgatitja e pajisjeve bujqësore Bujanoci është nën mesataren rajonale. Rezultatet e regjistrimit na tregojnë se ekonomit kanë një mesatare prej vetëm nën një traktorë dy boshtorë për ekonomi. Ekonomit e mesme dhe të vogla janë të pajisura me mekanizëma të vjetruar bujqësor, e nga ana teknologjike të tejkaluara. Duke analizuar rezultatet nga regjistrimi i Bujqësisë 2012, arrim me të dhënat se mbi 98% e traktorëve janë me një aks(bosht), rreth 99% e traktorëve me dy akse dhe autokombajnë 100% mbi 10 vjet. Prodhuesit në territorin e komunës së Bujanocit përdorin kryesisht makina më pak teknikisht të kapura , me një konsum relativisht të lartë të karburanteve dhe humbje gjatë përdorimit, çka ndikon më tej në rritjen e kostove të prodhimit, dhe me këtë edhe në zvogëlimin e efikasitetit dhe rentabilitetin e prodhimit bujqësor.

Попис пољопривреде -2012 , Regjistrimi i bujqësis-2012
Табела : Трактори, Tabela : Traktorët

<table>
<tr><td rowspan="3">Бујановац
Bujanoc</td><td colspan="4">Једноосовински трактори
Traktorët me një bosht</td><td colspan="4">Двоосовински трактори
Traktorët me dy boshte</td></tr>
<tr><td rowspan="2">ПГ
ЕВ</td><td colspan="2">Властити
Personale</td><td rowspan="2">Коришћени у 2011/2012
Të shfrytëzuar në 2011/2012</td><td rowspan="2">ПГ
ЕВ</td><td colspan="2">властити</td><td rowspan="2">Коришћени у 2011/2012
Të shfrytëzuar në 2011/2012</td></tr>
<tr><td>Укупно
Gjithsejt</td><td>Старији од 10 г.
Më të vjetër se 10.v</td><td>Укупно
Gjithësejt</td><td>Старији од 10 г.
Më të vjetër se 10.v</td></tr>
<tr><td></td><td>1733</td><td>1747</td><td>1724</td><td>1738</td><td>2819</td><td>2863</td><td>2850</td><td>2859</td></tr>
</table>

Попис пољопривреде 2012 , Regjistrimi i bujqësis-2012
Табела : Комбајни , Tabela : Kombaja

<table>
<tr><td colspan="4">Комбајни-Kombajat</td><td rowspan="3">Бујановац-Bujanoc</td></tr>
<tr><td rowspan="2">ПГ
ЕВ</td><td colspan="2">Властити-Personale</td><td rowspan="2">Коришћени у 2011/2012
Të shfrytëzuar në 2011/2012</td></tr>
<tr><td>Укупно
Gjithsejt</td><td>Старији од 10 г.
Më të vjetër se 10.v</td></tr>
<tr><td>69</td><td>80</td><td>80</td><td>78</td><td></td></tr>
</table>

Попис пољопривреде 2012 , Regjistrimi i bujqësis-2012
Табела : Приклучне мшине Tabela : Makinat bashkangjitëse

Бујановац Bujanoc	Берачи кукуруза Vjelësit e misrit	Плугови Pllugjet	Тањираче Pijatoret	Дрљаче Trinat	Сетвоспремачи Përgaditmbjellsit	Ротофрезе Rotofrezat
	10	2456	113	2065	17	139
	Растурачи минералног ђубрива Shpërndarsit e plehrave minerale	Растурачи стајњака Shpërndarsit e plehut të shtallës	Сејалице Mbjellëset	Прскалице Spërkatëset	Приколице Rimorkiot	Косилице Kositëset
	78	8	214	268	1034	596

Опремљеност објеката за смештај стоке је врло неуједначен и зависи од степена специјализације и величине стада. Мали број пољопривредних газдинстава су током последње деценије имала значајније инвестиције у унапређење стандарда, изградњу и проширење постојећих капацитета. Ови објекти нису потпуно технички добро опремљени . Опремљеност пољопривредних газдинстава објектима за складиштење репроматеријала и финалних пољопривредних производа је ниска. Углавном се користе постојеће "економске зграде" и помоћни објекти на газдинству.

Përgaditja e objekteve për vendosjen e bagëtis është shumë e pabarabartë dhe varet nga shkalla e specializimit dhe madhësia e kopesë. Një numër i vogël i ekonomive gjatë dekadës së fundit kanë pasur investime të rëndësishme në përmirësimin e standardit të ndërtimit dhe zgjerimit të objekteve ekzistuese. Këto objekte nuk janë të pajisura plotësisht nga ana teknike.Përgaditja e objekteve të ekonomive për ruajtjen e lëndëve të para dhe produkteve të gatshme bujqësore është e ulët. Kryesisht përdoren " ndërtesa ndihmëse " ekzistuese.

Радна снага
Fuqia punëtore

Број пољопривредних газдинстава на територији општине Бујановац, према резултатима пописа пољопривреде из 2012.г.

Numri i ekonomive bujqësore në komunën e Bujanocit, sipas rezultateve nga regjistrimi i Bujqësisë 2012.

Газдинства према броју чланова и стално запослених на газдинству од укупно 5630, 3739 су 1-2 лица, 1669 су 3-4 лица , 214 су 5-6 лица и 7и више су 8.

Ekonomit sipas numrit të anëtarëve dhe punonjësve në ekonomi nga gjithësejt 5630, 3739 janë me 1-2 persona, 1669 janë me 3-4 persona, 214 me 5-6 dhe 7 e më shumë janë 8.

Чланови газдинстава и стално запослени на газдинству према полу и правном статусу газдинстава од укуоног 13191 , 5467 су жене док 7724 су мушкарци.

Anëtarët e ekonomive dhe të punësuarit e përhershëm në ekonomi sipas gjinisë dhe statusit ligjor të ekonomive nga gjithësejt 13191, 5467 janë femra ndërsa 7724 meshkuj.

На породичном газдинству од укупно 13184, 5467 су жене док су 7717 мушкарци.

Në ekonomit familjare nga gjithësejt 13184, 5467 janë femra, ndërsa 7717 meshkuj.

Чланови газдистава и стално запослени на породичном газдинству према полу од укупно 5573 носиоца газдинстава , жене су 494 а мушкарци су 5079, док чланови породице и рођаци који обављали пољопривредну активност од укупног 7557 жене су 4966 док су 2591 мушкарци.

Anëtarët e ekonomive dhe të punësuarit e përhershëm në ekonomit familjare për nga gjinia nga gjithësejt 5573 bartës të ekonomive , 494 janë femra dhe 5079 meshkuj, ndërsa anëtar familjarë dhe të afërm të cilët kryejnë aktivitet bujqësor nga gjithësejt 7557 gra janë 4966 ndërsa 2591 meshkuj.

Годишње радне јединице ангажоване радне снаге у пољопривреди од укупно 4951 носиоци газдинстава су 2422 од чега 183 жена, док чланова породице и рођаци који су обављали пољопривредну активност на газдинству од свега 2449 , 1504 су жене. Стално запослени на газдинству од свега 25 , жене су 2. Сезонска радна снага и радна снага под уговором 55.

Njësitë vjetore të punës të angazhuar si fuqi punëtore në bujqësi nga gjithësejt 4951 bartës të ekonomive janë 2422 nga të cilat 183 gra, derisa anëtar familjarë dhe të afërm të cilët kryen aktivitet bujqësor në ekonomi nga gjithësejt 2449, 1504 janë femra. Të punësuar të përhershëm në ekonomi nga gjithësejt 25, gra janë 2. Fuqi punëtore sezonale dhe me kontratë 55.

Управници (менаџери) на газдинствима од укупних 5630 жене су 816 , мушкарци 3295.

Drejtuesit (menaxherët) në ekonomitë nga gjithësejt 5630 gra janë 816 meshkuj 3295.

Што се тиче сезонске радне снаге ангажоване на основу уговора скоро да их нема.

Sa i përket fuqis punëtore sezonalë të angazhuar në bazë të kontratave pothuaj se nuk ka .

Једно од најделикатнијих питања будућег развоја сектора пољопривреде је изразито неповољна старосна и образовна структура пољопривредне радне снаге. Овај проблем је значајан како са аспекта социјалне структуре руралних средина, тако и у погледу капацитета људских потенцијала – ресурса за усвајање нових технологија, за промену производне структуре и многе друге аспекте.

Një nga pyetjet më delikate të zhvillimit të ardhshëm të sektorit të bujqësisë është mosha shumë e pafavorshme dhe struktura arsimore e fuqisë punëtore bujqësore. Ky problem është i rëndësishëm si në aspektin e strukturës sociale në zonat rurale, si dhe në aspektin e kapacitetit të burimeve njerëzore - burimet

për adaptimin e teknologjive të reja për të ndryshuar strukturat e prodhimit dhe shumë aspekte të tjera.

Структура пољопривредних газдинстава
Структура пољопривредних газдинстава

Пописа пољопривреде из 2012 годин ,Regjistrimi bujqësis nga viti 2012

Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта , Ekonomit sipas madhsis së shfrytzimit të tokës bujqsore

Бујановац Bujanoc	*Укупно-Gjithsejt*		*Без земљишта Pa tokë 73*	*0-1ха-ha*	
	ПГ-ЕВ	*Ха- ha*		*ПГ-ЕВ*	*Ха-ha*
	5630	*12855*		*1738*	*992*

Пописа пољопривреде из 2012 годин. Regjistrimi bujqësis nga viti 2012

Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта, Ekonomit sipas madhsis së shfrytzimit të tokës bujqsore

1-2ха-ha		*2-5ха-ha*		*5-10ха-ha*		*10-20ха-ha*		*20-30ха-ha*		*30-50ха-ha*		*50-100ха-ha*		*Преко-Më shumë se 10ха-ha*		*Бујановац Bujanoc*
ПГ-ЕВ	*Ха-ha*	*ПГ-ЕВ*	*Ха-ha*	*ПГ-ЕВ*	*Ха-ha*	*ПГ-ЕВ*	*Ха-ha*	*ПГ-ЕВ*	*Ха-ha*	*ПГ-ЕВ*	*Ха-ha*	*ПГ-ЕВ*	*Ха-ha*	*ПГ-ЕВ*	*Ха-ha*	
1434	*2100*	*1233*	*3726*	*173*	*1129*	*23*	*289*	*-*	*-*	*2*	*80*	*-*	*-*	*1*	*3642*	

Према табели види се да је просек КПЗ по газдинству је 2.28 ха.
Sipas tabelës mund të shihet se mesatarja e shfrytzimit të tokës bujqësore në ekonomi është 2.28 ha

Бујановац Bujanoc	ПГ-укупно ЕВ-gjithsejt	Расположиво земљиште-Tokë e disponueshme					
		ПГ-ЕВ	Ха-ha	Пољопривредно земљиште-Tokë bujqsore			
				Коришћено-E shfrytzuar		Некоришћено-E pa shfrytzuar	
				ПГ-ЕВ	Ха-ha	ПГ-ЕВ	Ха-ha
	5630	5628	17842	5569	12855	1809	2046

Од осталог земљишта према попису пољопривреде 2012 , шуме су 2389 ха , док остало пољопривредно земљиште 552 ха.

Nga toka tjetër e mbetur sipas regjistrimit të bujqësisë 2012, 2389 ha janë pyje, ndërsa pjesa tjetër e tokës bujqësore e 552 ha.

Nga toka tjetër sipas regjistrimit të bujqësisë 2012, 2389 ha janë pyje, ndërsa pjesa tjetër e tokës bujqësore 552 ha.

Производња пољопривредних производа
Prodhimi i produkteve bujqësore

Ресурси на којима се заснива пољопривреда имају важну, али не и пресудну улогу на степен конкурентности исте.

Burimet që mbështesin bujqësinë luajnë një rol të rëndësishëm, por jo vendimtar në nivelin e konkurrencës së njëjtë.

На територији општине Бујановац постоји погодно пољопривредно земљиште (квантитативно и квалитативно) за бављење интензивном пољопривредном производњом (ратарством, воћарством, виноградарством, повртарством и сточарством). У стварању вредности пољопривредне производње, око 80% припада биљној, а око 20% сточарској производњи. У последњих 3-4 године долази за наше услове до значајнијег подизања плантажних засада у вочарству и виноградарство , јабука (по нашим проценама преко 302 ha), ту можемо да додајемо још 25 ха засаћено која је добијена од Програме Еуро прогреса што представља јако позитиван тренд у промени структуре биљне производње, с обзиром да на деловима територије општине Бујановац постоје изразито повољни агроеколошки услови за интензивну производњу поменутог воћа и грожђа.

Në komunën territorin komunës së Bujanocit eksizton tokë e përshtatshme bujqësore (sasiore dhe cilësore) për t'u angazhuar në bujqësi intensive (lavërtari, pemëtari, vreshtari, perimkultur dhe blegtori). Në krijimin e vlerës së prodhimit bujqësor, rreth 80% i përkasin bimëve, dhe rreth 20% të prodhimit blegtoral. Në 3-4 vitet e fundit vie për

kushtet tona deri tek ngritja e plantacioneve mbjellëse në pemëtari dhe vreshtari , mollë (sipas vlerësimeve tona, mbi 302 ha), këtu mund të shtojmë edhe 25 ha të mbjellura, e cila është fituar nga programet e Euro Progresit, që përfaqëson një trend shumë pozitiv në ndryshimin e strukturës në prodhimitarin bimore, duke marrë parasysh që në pjesët e territorit të komunës së Bujanocit ka kushte shumë të favorshme agroekologjike në prodhimin intensiv të pemëtaris dhe vreshtaris.

Ратарска производња, иако отежана факторима попут малог и уситњеног поседа, коришћењем застареле, мање захватне и мање ефикасне механизације (већа потрошња горива по јединици површине), слабе употребе ђубрива, показује позитивне трендове раста производње, односно повећања приноса ратарских култура, а нарочито кукуруза.

Prodhimtaria lavërtare, edhe pse e vështirsuar nga faktorë të tillë si pronësit e vogla dhe të fragmentuara, duke përdorur mekanizëm të vjetëruar dhe më pak efikase (konsum më të lartë të karburantit për njësi të sipërfaqes), përdorimin e dobët të plehrave, tregon trende pozitive të rritjes së prodhimit dhe rritjes së rendimentit të kulturave lavërtare e sidomos misrit.

Најзначајнији пољопривредни производи у сетвеној структури пољопривредних газдинстава су: Житарице:пшеница, кукуруз , јечам, овас и остало(око 70,41% или 8.500 ha). Повртарско биље : кромпир , пасуљ, паприка, парадајз, лук и остало (око 9.03% или 1.091 ha) . Индустријско биље : дуван (око 0.84% или 102 ha) и крмно биље : детелина, луцерка, махунарке (око 19.70% или 2.378 ha), док су остале ратарске културе много мање заступљене. Према прикупљеним подацима из 2006 године , просечан принос главних ратарских биљних култура је следећи: 3,064 кг/ ha пшеница , 1,731 кг/ ha; кукуруз , 5,862 кг/ ha кромпира, пасуљ 610 кг/ итд.

Produktet më të rëndësishme bujqësore në strukturën rendimentit të ekonomive bujqësore janë: Drithrat: gruri, misri, elbi, tërshëra, etj (rreth 70,41% ose 8,500 ha). Bimët lavërtare: patate, fasule, speca, domate, qepë dhe të tjera (rreth 9.03% apo 1,091 ha). Bimët industriale: duhan (rreth 0.84% ose 102 ha) dhe bimët foragjere: tërfil, jonxhë, bishtajore (rreth 19.70% apo 2,378 ha), ndërsa kultura tjera shumë më pak të përfaqësuara. Sipas të dhënave të mbledhura në vitin 2006, rendimenti mesatar i kulturave kryesore bujqësore është si vijon: 3,064 kg / ha grurë, 1.731 kg / ha; misri, 5,862 kg / ha patate, fasule, 610 kg / etj

У оквиру сточарске производње најзаступљенији је узгој говеда (млечне краве и тов јунади), затим живинарство и свињарство (тов пилића и тов свиња), овчачрство и козарство .

Brenda prodhimtaris blegtorale më e përfaqsuara është rritja e gjedhave (lopëve qumështore dhe të majurit e demave(muzetërve), e ndjekur nga shpentëaria dhe ajo e derrave (të mbajturit e pulave zogjë dhe derrave), dhenëtaria dhe ajo e dhive.

На територији општине генерално постоје повољни услови за развој интегралне пољопривредне производње, али такође постоје повољни услови и интересовање, углавном код мањих пољопривредних произвођача за органском пољопривредном производњом (како биљном тако и сточарском). Ипак, још увек ни у једном случају није дошло до сертификовања органске пољопривредне производње.

Në territorin e komunës përfundimisht ekzistojn kusht e favorshme për zhvillimin e prodhimit të integruar bujqësor, por gjithashtu ka kushte të favorshme dhe të interesit, kryesisht për prodhuesit e vegjël bujqësorë të prodhimit organik bujqësor (si asaj bimore dhe blegtorale). Megjithatë, ende nuk ka në asnjë rast që do të sillte deri tek çertifikimi i prodhimit organik bujqësor.

Пописа пољопривреде из 2012 годин
Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта

Бујановац	*Укупно*		*Без земљишта 73*	*0-1ха*	
	ПГ	*Ха*		*ПГ*	*Ха*
	5630	*12855*		*1738*	*992*

Пописа пољопривреде из 2012 годин.
Газдинства према величини коришћеног пољопривредног земљишта

1-2ха		*2-5ха*		*5-10ха*		*10-20ха*		*20-30ха*		*30-50ха*		*50-100ха*		*Преко10ха*		*Бујановац*
ПГ	*Ха*	*ПГ*	*Ха*	*ПГ*	*Ха*	*ПГ*	*Ха*	*ПГ*	*Ха*	*ПГ*	*Ха*	*ПГ*	*Ха*	*ПГ*	*Ха*	
1434	*2100*	*1233*	*3726*	*173*	*1129*	*23*	*289*	*-*	*-*	*2*	*80*	*-*	*-*	*1*	*3642*	

Према табели види се да је просек КПЗ по газдинству је 2.28 ха.

Бујановац	ПГ-укупно	Расположиво земљиште						
		ПГ	Ха	Пољопривредно земљиште				
				Коришћено		Некоришћено		
				ПГ	Ха	ПГ	Ха	
	5630	5628	17842	5569	12855	1809	2046	

Од осталог земљишта према попису пољопривреде 2012 , шуме су 2389 ха , док остало пољопривредно земљиште 552 ха.

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника

Kooperativat bujqësore dhe shoqatat e bujqëve

С обзиром на пољопривредно-рурални карактер општине Бујановац, задружни сектор би требало да буде најдоминантнији облик социјалног предузетништва и као такав би требало да представља значајну компоненту руралног развоја и социјалне економије. Добро организован и развијен задружни сектор доприноси уравнотеженом регионалном и одрживом развоју.

Marrë parasysh karakterin agro-rural të komunës së Bujanocit, sektori bashkëpunues duhet të jetë forma dominuese e sipërmarrjes sociale dhe si i tillë, duhet të jetë një komponent i rëndësishëm i zhvillimit rural dhe ekonomisë sociale. Organizimi i mirë dhe sektori i zhvilluar bashkëpunues kontribuon për zhvillim të barabartë rajonal dhe të qëndrueshëm.

Пољопривреда у општини Бујановац је традиционално заступљена грана привреде. У општинској стратегији пољопривреда је наглашена као једна од кључних грана за развој општине.

Bujqësia në komunën e Bujanocit tradicionalisht është e përfaqsuar si degë e ekonomis . Në strategjin komunale, bujqësia është theksuar si një nga degët kryesore për zhvillimin e komunës.

Активне пољопривредне задруге скоро и да не постоје у општини Бујановац а биле су: „Рујан“ (село Жбевац), пољопривредна кооператива “Несалце“ (село Несалце), пољопривредна кооператива „Левосоје“ (село Левосоје), пољопривредна кооператива „Летовице“, удружење пчелара „Полен“ и удружење пчелара „Пчела“. Број ч ланова задруга се кретао од 10 до 20 и углавном су то чланови домаћинства. На иницијативу пројекта „Река млека“, који спроводе СИДА и шведска консултантска кућа „Опто“, основане су иако нису још регистроване две задруге: задруга „Велики Трновац“ и задруга „Раковац“. Обе ове задруге броје по 13 домаћинстава која се претежно баве производњом млека и млечних производа.

Kooperativat bujqësore aktive pothuajse nuk ekzistojnë në komunën e Bujanocit e ishin: "Rujan" (fshati Zhbevc), kooperativat bujqësore "Nesalcë" (fshati Nesalcë), kooperativa bujqësore "Levosojë" (fshati Levosojë), kooperativa bujqësore " Letovica " shoqata e bletarëve "Polen" "Bleta". Numri i anëtarëve i kooperativave ka variruar nga 10 deri në 20 dhe ata janë kryesisht anëtarë të familjes. Me iniciativën e projektit "lumit të qumështit", zbatuar nga SIDA dhe kompania suedeze konsulente "Opto" janë krijuar, edhe pse nuk janë ende të regjistruar dy koperativa : " Tërnoc i Madh dhe” Rakovac”. Të dyja këto kooperativave numërojn rreth 13 ekonomi të angazhuar kryesisht në prodhimin e qumështit dhe produkteve të qumështit.

Пољопривредне задруге у општини Бујановац се претежно бавиле узгајањем поврћа. Већина задруга имале су уговоре потписане са великим супермаркетима (некада Ц маркетом, сада Махи маркетима) и другим продајним местима у Београду. Потенцијал за развој пољопривреде је повртарство (отворено и пластеници), док на већим надморским висинама у општини постоји потенцијал за сточарство и производњу и прераду млека. Међутим, за даљи развој у области прераде млека и млечних производа неопходно је купити добру хладњач у и организовати транспорт робе.

Kooperativat bujqësore në komunën e Bujanocit kryesisht ishin të angazhuara në kultivimin e perimeve . Shumica e kooperativave kanë pasur kontrata të nënshkruara me supermarkete të mëdha (dikur C market, tani supermarket Maxi) dhe në vende tjera të shitjes në Beograd. Potenciali për zhvillimin e bujqësisë është lavërtaria (në fushë të hapura dhe serra), ndërsa në lartësi më të mëdha mbidetare në komunë ka një potencial për blegtori dhe prodhimin dhe përpunimin e qumështit. Megjithatë, për zhvillimin e mëtejshëm në fushën e qumështit dhe produkteve të qumështit, është e nevojshme blerja e frigoriferëve të mirë dhe organizimin e transportit të mallrave.

У општини Бујановац постоји потенцијал за узгајање лековитог биља у пределу према Прохору Пчињском, обзиром да је тај предео чист и незагађен, чак и након бомбардовања 1999.

године. За развој узгајања лековитог биља неопходно је поставити станицу за откуп са малом сушаром.

Në komunën e Bujanocit ka potencial për rritje të bimëve shëruese në zonën Prohor Pçinjski, duke pasur parasysh si zona të pastërta dhe të pandotura, edhe pas bombardimeve të vitit 1999. Për zhvillimin e kultivimin e bimëve mjekësore është e nevojshme për të ngritur një stacion për grumbullim me një furrë të vogël tharëse.

Предузећа која се баве прераЂивачком делатношћу су „Агро адриа“ и „Развитак“. Предузеће „Агро адриа“ које се бави прерадом меса запошљава 12 радника мешовите националне структуре (од којих је један инжењер прехрамбене технологије са високом стручном спремом, један са вишом стручном спремом, а десет радника са средњом стручном спремом раде на обради меса).

Kompanitë të cilat merren me aktivitet të prodhimit janë "Agro Adria" dhe "Razvitak". Kompania "Agro Adria", e cila është e angazhuar në përpunimin e mishit punëson 12 punëtorë me struktur të përzier kombëtare (një nga të cilat është inxhinier i teknologjis ushqimore me shkallë të lartë përgaditore, një me arsim të lartë, kurse 10 punëtorë me shkollë të mesme që punojnë në përpunimin e mishit).

Степен технолошке опремљености овог предузећа је одличан, а сви запослени су прошли обуку МД-пројект института у Нишу. Тестове,анализе и контролу квалитета врши Ветеринарски институт у Нишу два пута недељно. Предузеће „Развитак“, које се бави прерадом млека запошљава 17 радника српске националности (један технолог, 13 радника са средњом стручном спремом и три радника са нижом стручном спремом). Степен технолошке опремљености овог предузећа је на веома високом нивоу, млекара је опремљена најсавременијом опремом за пастеризацију млека и производњу качкаваља. Предузеће располаже опремом за ултрафилтрацију и производњу фета сира. Ниво едукације запослених је задовољавајућ, а контрола квалитета се врши у Ветеринарском институту у Нишу.

Niveli i pajisjeve teknologjike të kësaj kompanie është e shkëlqyer, dhe të gjithë të punësuarit kanë kaluar trajnimin MD-projekt i institutit në Nish . Testet, analizën dhe kontrollin e cilësisë e kryen instituti i Veterinaris në Nish dy herë në javë. Kompania "Razvitak", e cila merret me përpunimin e qumështit punëson 17 punëtorë të nacionalitetit serb (një teknolog, 13 punëtorë me arsim të mesëm dhe tre punëtorë me nivel të ulët të aftësive). Niveli i pajisjeve teknologjike të kompanisë është në një nivel shumë të lartë për pasterizimin e qumështit dhe prodhimin e djathit të fortë (kaçkavall). Kompania ka pajisje për ultrafiltracion dhe prodhimin e djathit feta. Niveli i arsimimit të të punësuarve është i kënaqshëm, kurse kontrollin e cilësisë e kryen instituti i Veterinarisë në Nish.

Пољопривредне задруге су успоставиле мрежу сарадње са Заводом за пољопривреду у Врању, који анализира земљиште и обезбеђује едукацију пољопривредних произвођача, као и са УНДП-ом, ЦХФ-ом и са великим прерађивачима у Нишу, Београду и широм Србије. Међутим, сарадња и пласман су ограничени само на домаће тржиште.

Kooperativat bujqësore kanë krijuar një rrjet të bashkëpunimit me Institutin e Bujqësisë në Vranjë, i cili analizon tokën dhe sigurimin edukimin e prodhuesve , si dhe me UNDP, CHF-in dhe me përpunues të mëdhenj në Nish, Beograd dhe në gjithë Serbinë. Megjithatë, bashkëpunimi dhe shitjet janë të kufizuara vetëm në tregun e brendshëm.

Као предлог активности за унапређење пољопривредних задруга истичу се предлози као што су помоћу пласману, помоћ пољопривредним прерађивачима који откупљују робу од пољопривредника, решавање проблема насталих елементарним непогодама, нарочито сушом и, наравно, финансијска помоћ пољопривредницима, али она не мора бити само новчана, већ може бити и помоћу виду давања семена, горива и сл.

Si propozimin i aktiviteteve për përmirësimin e kooperativave bujqësore dalin sugjerime si ndihmë për plasman, ndihëm për përpunuesit bujqësor që blejnë mallra nga bujqit, zgjidhjen e problemeve të shkaktuara nga fatkeqësitë natyrore, veçanërisht thatësirës dhe natyrisht, ndihmës financiare për bujqit, por kjo nuk duhet të jetë vetëm me para, por mund të jetë edhe forma e ndihmës me farë, karburante etj.

Трансфер знања и информација

Transferimi i njohurive dhe informacionit

Пољопривредници информације прихватају са резервом и ретко се усуђују да инвестирају сопствена средства у стицање нових знања и вештина.

Bujqit pranojnë informacionin me kujdes dhe rrallë guxojnë të investojnë fondet e tyre në përvetësimin e njohurive dhe aftësive të reja.

Локална самоуправа у сарадњи са институцијама у пољопривреди (ПССС Врање), пошто општина Бујановац нема ПССС а потреба да једна иста функционише и у оквиру наше општине како би наши произвођачи дошли до брже информисања и узмања стручне савети и без неких трошкова и на тај начин у највећој мери доприноси веома доброј информисаности и трансферу стручних знања крајњим корисницима.

Administrata lokale në bashkëpunim me institucionet në bujqësi (ZPKB –Zyra profesionale

këshillëdhënse bujqësore-Vrajë), pasi që komuna e Bujanocit nuk ka ZPKB e që ndihet nevojë për një të tillë që të funksionoj edhe brenda komunës tonë në mënyr që prodhuesit tanë të vinë deri tek informacionet dhe këshillat profesionale pa asnjë kosto, kështu që në masë të madhe do të kontribonte në informata shumë të mira dhe transferin e njohurive deri tek përdoruesit.

Информмишаност се спроводи путем јавног информисања о актуелностима у пољопривреди и на селу (регионалне телевизије,које су скоро при гашењу, емисије и наступи пољопривредних и других стручних лица из службе за пољопривреду) и путем организованих скупова са мештанима.Обуке пољопривредника и сеоског становништва реткост су .

Informimi zbatohet nëpërmjet informacionit publik në lidhje me ngjarjet aktuale në bujqësi edhe në zonat rurale (televizionit rajonal, të cilat janë pothuajse jashtë funksionit, emisioneve dhe përfaqsimit të ekspertëve dhe personave tjerë nga shërbimet e bujqësisë) dhe përmes takimeve të organizuara me vendas.Trajnimet e bujqëve dhe popullsisë rurale janë të rralla .

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА
PËRSHKRIMI TABELAR I MASAVE TË PLANIFIKUARA DHE MJETET FINANCIARE

Табела 1. Мере директних плаћања
Tabela 1. Masat direkte të pagesës

Ред. Број Nr. Ren.	**Назив мере Emërtimi i masës**	**Шифра мере Shifra e masës**	**Планирани буџет за меру Buxheti i planifikuar për masat** (укупан износ по мери у РСД) (Shuma e përgjithshme për masë në DIN)	**Износ подстицаја по јединици мере Shuma e subvencioneve për njësi të masës** (апсолутни износ у РСД) (Shuma absolute në DIN)	**Износ подстицаја по кориснику** (%) **Shuma e subvencioneve për shftytzues në(%)**	**Максимални износ подршке по кориснику** (ако је дефинисан) (РСД) **Shuma maksimale e mbështetjes pëe shfrytzues** (nëse është e definuar) (DIN)
1.	**РЕГРЕСИ REGRESET**	**100.1.**				
	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) Regres për material reprodukues (mbarsim artificial)	100.1.1	3.000.000,00	2.500,00	50%	/
	УКУПНО GJITHËSEJT		**3.000.000,00**			

Табела 2. Мере руралног развоја
Tabela 2. Masat e zhvillimit rural

Ред. Број Nr. Ren.	**Назив мере Emërtimi i masës**	**Шифра мере Shifra e masës**	**Планирани буџет за меру** (укупан износ по мери у РСД) **Buxheti i planifikuar për masën** (shuma e përgjithshëme për masë në DIN)	**Износ подстицаја по кориснику** (%) **Shuma e subvencioneve për shftytzues në(%)**	**Максимални износ подршке по кориснику** (ако је дефинисан) (РСД) **Shuma maksimale e mbështetjes për shfrytzues** (nëse është e definuar) (DIN
1.	**Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава Investime në mjetet fizike të ekonomive bujqësore**	**101**	19.5000.000,00	80%	-
	УКУПНО GJITHSEJT		**19.500.0000,00**		

Tabela 3. Посебни подстицаји
Tabela 3. Subvencionet e veçanta

Редни Број Nr. Ren.	**Назив Мере Emërtimi i masës**	**Шифра Мере Shifra e masës**	**Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД) Buxheti i planifikuar për vitin vijues pa obligime të bartura** (në DIN)	**Износ подстицаја по кориснику 100(%) Shuma e subvencioneve për shftytzues në(%)**	**Максимални износ подршке по кориснику(ако је дефинисан) (РСД) Shuma maksimale e mbështetjes për shfrytzues** (nëse është e definuar) (DIN
1	**Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју Subvencionet për aktivitete promotive në bujqësi dhe zhvillim rural**	**402**			
	Информативне активности: сајмови, изложбе,	402.1	500.000,00	100%	----

	манифестације, студијска путовања Aktivitetet informative : panairet, ekspozitat, manifestimet, udh;timet studimore				
	Укупно Gjithësejt		**500.000,00**		

Тебела 4. Табеларни приказ планираних финансијских средстава
Tabela 4.Tabela e burimeve financiare të planifikuara

Буџет Buxheti	**Вредност у РСД Vlera në DIN.**
Укупан износ средстава из буџета РС/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Shuma e përgjithshme e mjeteve nga buxheti i R.S / NJVLe planifikuar për të zbatuar Programin e mbështetjes për zbatimin e politikave bujqësore dhe të zhvillimit rural	**23.000.000,00**
Планирана средства за директна плаћања Mjetet e planifikuara për pagesat direkte	**3.000.000,00**
Планирана средства за кредитну подршку Mjetet e planifikuara për mbështetje të kreditore	/
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја Mjetet e planifikuara për mbështetje të kreditore	**19.500.0000,00**
Планирана средства за посебне подстицаје Mjetet e planifikuara për masat e veçanta	**500.000,00**
Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја Masat që nuk janë parapar në kuadër të masave të pagesave direkte, masat mbështetëse kreditore, masat e zhvillimit rural dhe subvencionet e veçanta	**/**
Пренете обавезе Obligimet e bartura	**/**

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике :

Qëllimi grupor dhe rëndësia e ndryshimeve që priten për përdoruesit :

Програмом подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја Општине Бујановац утврђује се структура мера, односно намена и начин коришћења средстава за 2017. годину, у укупном износу од 23.000.000,00 динара, која су Одлуком о буџету Општине Бујановбац за 2017. годину (”Службени гласник Општине Бујановац '', број 20/2016), опредељена на буџетској позицији 78 за Буџетски фонд за пољопривреду и рурални развој општине Бујановац.

Programi mbështetës për zbatimin e politikave bujqësore dhe të zhvillimit rural të komunës së Bujanocit përcakton strukturat e masave, përkatsisht qëllimin dhe mënyrën e përdorimit të mjeteve për vitin 2017, me shumën e përgjithshme prej 23,000,000.00 dinarë, me vendim mbi buxhetin komunal të Bujanocit për vitin 2017 (Gazeta zyrtare e komunës së Bujanocit ", numër 20/2016), të përcaktuara në pozicionin e buxhetit 78 për fondin buxhetor për bujqësi dhe zhvillim rural të komunës së Bujanocit.

Потенцијални корисници мера подршке су регистрована пољопривредна газдинства са територије општине Бујановац са активним статусом у складу са Правилником о упису у регистар пољопривредних газдинстава и обнови регистрације.

Përfituesit potencialë të masave mbështetëse janë ekonomit e regjistruara në komunën e Bujanocit me status aktiv në përputhje me rregulloret për regjistrimin e ekonomive dhe rinovimin e regjistrimit.

Реализација Програма, односно дефинисане мере допринеће:
Zbatimi i Programit, përkatsisht masat e definuara do të kontribuojë për:

- модернизацији производње и јачању производне конкурентности :
  Modernizimin e prodhimit dhe forcimin e prodhimtaris konkurruese :
  - повећање продуктивности газдинства,
  - rritja e produktivitetit të ekonomive,
  - смањење производних трошкова;
  - reduktimi i kostove të prodhimit;
- достизању националних и стандарда ЕУ на пољу:
  arritjen e standardeve kombëtare dhe të BE-së në fushën e:
  - заштите животне средине,
  - mbrojtjes së mjedisit jetësor,
  - јавног здравља,
  - shëndetit publik,
  - здравља животиња и биљака,
  - shëndetit të kafshëve dhe bimëve,
  - добробити животиња,
  - mirëqenien e kafshëve,
  - заштите на раду;
  - siguria në punë;
- повећању квалитета производа, хигијене и безбедности хране;
- rritja e cilësisë së prodhimit, higjienën dhe sigurinë e të ushqyerit;
- побољшању конкурентности породичних пољопривредних газдинстава;
- përmirësimin e aftësisë konkurruese të ekonomive bujqësore familjare;
- увођењу нових технологија и иновација, и отварање нових тржишних могућности;
- futja e teknologjive të reja dhe inovacionit, dhe hapja e mundësive të reja të tregut;
- очувању производње традиционалних производа;
- ruajtjen e prodhimtaris tradicionale të prodhimeve;
- повезивању сектора пољопривреде и сектора туризма;
- lidhjen e sektorit të bujqësisë dhe dhe sektorit të turizmit;
- унапређењу непољопривредних делатности на сеоском подручју;
- përmirësimin e aktiviteteve jo bujqësore në zonat rurale;
- добијању производа веће додате вредности у циљу повећања дохотка и побољшању одрживих услова за живот сеоског становништва.
- marrjen e produkteve me vlerë të shtuar më të lartë në mënyrë që të rrisë të ardhurat dhe përmirësimin e qëndrueshëm të kushteve të jetesës për popullsinë rurale.

Пољопривредна политика и политика руралног развоја Републике Србије обухвата низ мера и активности које предузимају надлежни органи у циљу обезбеђивања квалитетне и здравствено исправне хране, јачања конкурентности пољопривредних производа на тржишту, подизања нивоа животног стандарда пољопривредника, пружања подршке руралном развоју и заштити животне средине од негативних утицаја пољопривредне производње.

Politika bujqësore dhe politikat e zhvillimit rural të Republikës së Serbisë përfshin një numër të masave dhe veprimeve të ndërmarra nga autoritetet kompetente për të siguruar cilësi të lartë dhe ushqim të sigurt, forcimin e aftësisë konkurruese të prodhimeve bujqësore në treg, ngritjen e standardit jetësor të fermerëve, duke siguruar mbështetje për zhvillimin rural dhe mbrojtjen e mjedisit nga ndikimet negative të prodhimi bujqësor.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја
Informimi i shfrytëzuesve në lidhje me mundësitë e ofruara nga programi mbështetës për zbatimin e politikave bujqësore dhe të zhvillimit rural

По усвајању Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Бујановац за 2017. годину од стране општинског већа, исти се објављује на званичном сајту општине Бујановац, као и на огласним таблама општине Бујановац.

Pas miratimit të Programit të mbështetjes për zbatimin e politikave bujqësore dhe të zhvillimit rural të komunës së Bujanocit për vitin 2017 nga ana e këshillit komunal, i njëjti do të publikohet në faqen zyrtare të komunës së Bujanocit, si dhe në tabelat e shpalljeve të komunës së Bujanocit.

Информисање потенцијалних корисника о мерама Програма врши ће се путем локалних медија, месних канцеларија (обавештења и др.).

Informimi i përfituesve të mundshëm të masave të Programit do të kryhet përmes mediave lokale, zyrave lokale (njoftimeve, etj).

Информисање потенцијалних корисника врши се и непосредним контактом у просторијама ресорне Управе и радом на терену.

Мониторинг и евалуација/надзор реализације Програма

Канцеларија за економију и локални економски развој –Пољопривредна служба Општине Бујановац у оквиру унутрашње организације обавља послове на изради предлога Програма и реализацији мера након усвајања истог. Током периода реализације Програма, мониторинг и евалуацију врше све унутрашње јединице у оквиру општинске управе, свака из своје области деловања. Такође, у процесу мониторинга и евалуације учествују и други органи и стручна тела Општине Бујановац : Општинско веће – усвајање годишњег извештаја, Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Општине Бујановац – врши контролу и процену успешности спроведених мера и одлучују о захтевима по појединим мерама.

Zyra për ekonomi dhe zhvillim ekonomik lokal - shërbimit bujqësore i komunës së Bujanocit në kuadër të organizimit të brendshëm kryen përgatitjen e projekt-Programit dhe zbatimin e masave pas miratimit të të njëjtës. Gjatë periudhës së zbatimit të programit, monitorimin dhe vlerësimin e kryejn të gjitha njësitë e brendshme në kuadër të administratës komunale, secili në fushën e tij të veprimit. Gjithashtu, në procesin e monitorimit dhe vlerësimit marrin pjesë edhe organet si dhe shërbimet profesionale të Komunës së Bujanocit : Këshilli komunal - miratimin e raportit vjetor, Komisioni për ndarjen dhe menaxhimin e kontrollit të Fondit Buxhetit për Bujqësi dhe Zhvillim Rural të Komunës së Bujanocit - kontrollin dhe vlerësimin e performancës së masave të zbatuara dhe vendosë mbi kërkesat të masave individuale.

Одељење за пољопривреду општине Бујановац на крају буџетске године организује састанке са корисницима средстава по Програму подршке, ради добијања информација о успешности реализованих мера и оствареним резултатима и ради добијања података о потребама за увођењем нових или иновацију/кориговање постојећих мера.

Drejtorati për bujqësisë i komunës së Bujanocit në fund të vitit buxhetor organizon takime me përfituesit e fondeve sipas Programit të Mbështetjes, për të marrë informacion mbi efektivitetin e masave të marra dhe rezultatet e arritura dhe për të marrë informacion mbi nevojat për futjen e nevojave ose inovacioneve/ korrigjimin e masave ekzistuese.

На основу систематизованих података радних тела и комисија и крајњих корисника, служба за пољопривреду Општине Бујановац прати годишњу реализацију, остварене резултате и ефекте спроведених мера Програма и даје предлог о даљем спровођењу истих или увођењу нових мера подршке.

Në bazë të të dhënave sistematike të organeve të punës dhe komisionit dhe në fund përdoruesit, shërbim për bujqësi i komunës së Bujanocit monitoron zbatimin vjetor, rezultatet e arritura dhe efektet e masave të zbatuara të programit dhe jep propozimet për zbatimin e mëtejm të të njëjtit ose futjen e masave të reja mbështetëse.

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА
PËRSHKRIMI I MASAVE TË PLANIFIKUARA

1.Назив мере : Регреси
Emërtimi i masave m: Regreset

Шифра мере : 100.1.
Shifra e masës: 100.1.

100.1.1 Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање)

Regres për material reprodukues (mbarsim artificial)

Образложење
Arsyetim

У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере које се односе на директна плаћања за регресе за репродуктивни материјал - вештачко осемењавање. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014. - 2024. и Планом руралног развоја Пчињског округа 2012. - 2021. године, односно, приоритетом 1. конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.2 специјализација и регионализација у пољопривредној производњи.

Në pajtim me Ligjin për stimulimet në Bujqësi dhe zhvillim rural, njësit e vetë administrimit lokal mund të vendosin masa në lidhje me pagesat direkte për regrese (grante) për material riprodhues - mbarësimit artificial. Kjo masë është në përputhje me Strategjinë Kombëtare për bujqësi dhe zhvillim rural 2014 - 2024 dhe planit të zhvillimit rural të rrethit të Pçinjës 2012 - 2021, përkatsisht me prioritetin 1. bujqësinë konkurruese, objektivin e përgjithshëm 1.2

specializimit dhe rajonalizimin në prodhimtarin bujqësore.

Сточни фонд Општине Бујановац тренутно чини око 5764 говеда. Сточарство, уназад пар година, постепено опада, али се модернизује и повећава се квалитет производа. Виши степен раста је присутан у сектору млекарске производње у односу на друге видове производње. Сточарска производња се углавном одвија на малим фармама, односно пољопривредним газдинствима.

Fondi i blegtoris i Komunës së Bujanocit aktualisht ka rreth 5764 bagëti. Blegtoria në vitet e fundit , është gradualisht në rënie, mirpo është duke u modernizuar dhe rritur cilësia e prodhimeve. Norma e lartë e rritjes është e pranishme në sektorin e prodhimit të qumështit në krahasim me aspektet tjera të prodhimit. Prodhimi blegtoral është realizuar kryesisht në ferma të vogla, përkatsisht në ekonomit bujqësore.

Унапређење сточарства у делу унапређења расног састава говеда на територији Општине Бујановац врши се за регистрована пољопривредна газдинства.

Përparimi i pjesërishëm i blegtoris për të përmirësuar përbërjen racore të bagëtisë në komunën e Bujanocit është bërë për ekonomit e regjistruara bujqësore.

Циљеви мере
Qëllimet e masave

Реализација ове мере позитивно утиче на економски и социјални развој руралне средине:

Zbatimi i këtyre masave pozitivisht ndikon në zhvillimin ekonomik dhe social të zonave rurale:

- подизање конкурентности производње и стварање тржишно одрживог произвођача;
- rritja e aftësisë konkurruese të prodhimit dhe krijimin e një prodhuesi të qëndrueshme të tregut;
- обезбеђивање услова за уравнотежен развој говедарства;
- Sigurimi i kushteve për zhvillim të balancuar të bagëtisë;
- боље коришћење расположивих ресурса;
- përdorimin e mirë të resurseve në dispozicion;

Регресирањем репродуктивног материјала (вештачко осемењавање) остварује се поправљање расног састава говеда на територији општине у циљу повећања производње и квалитета млека и меса код комерцијалних произвођача.

Me regresim të materialit riprodhues (Inseminim artificial) bëhet korrigjimi i përbërjes racore i bagëtisë në territorin e komunës, me qëllim të rritjes së prodhimtarisë dhe cilësisë së qumështit dhe mishit nga prodhuesit komercialë.

Веза мере са Националним програмима за рурални развој и пољопривреду
Lidhja me masat e Programit Kombëtar për zhvillimin rural

Није примењиво.
Nuk aplikohet.

Крајњи корисници
Shfrytzuesitë përfundimtarë

Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава.

Përdoruesit përfundimtarë të masave janë personat fizik - mbajtësit e ekonomive të regjistruara bujqësore

Економска одрживост
Qëndrueshmëria ekonomike

За реализацију ове мере није потребно подносити бизнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

Për realizimin e kësaj mase nuk është e nevojshme për të paraqitur plan biznes apo ndonjë projekt për qëndrueshmërinë ekonomike të investimeve.

Општи критеријуми за кориснике
Kriteret e përgjithshme për shfrytëzuesit

Општи критеријуми за кориснике по овој мери:

Kriteret e përgjithshme për shfrytzuesit sipas kësaj mase:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- ekonomia bujqësore e regjistruar në Regjistrin e ekonomive bujqësore, me status aktiv;
- пребивалиште и производња на територији Општине Бујановац;
- Vendbanimi dhe prodhimtaria në komunën e Bujanocit;
- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у другим јавним фондовима;
- deklarata e nënshkruar se nuk ka kërkesë për të njëjtin investime në fonde të tjera publike;
- испуњење доспелих обавеза по раније одобреним захтевима финансираним из средстава буџета Општине Бујановац.
- përmbushja e detyrimeve sipas kërkesave të miratuara më parë të financuara nga buxheti i komunës së Bujanocit.

Специфични критеријуми

Kritere të veçanta

За реализацију ове мере корисник је у обавези да испуни само опште критеријуме.

Për realizimin e këtyre masave shfrytëzuesi është i detyruar të përmbushë vetëm kriteret e përgjithshme.

Листа инвестиција у оквиру мере
Lista e investimeve në kuadër të masave

Шифра Регреса Shifra e regresit	Назив инвестиције-Emëri i investimeve
100.1.1	Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) Regres për material riprodhues (mbarësim artificial)

Критеријуми селекције
Kriteret e përzgjedhjes

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се средства одобравају по редоследу пријема комплетних-прихватљивих захтева до утрошка средстава.

Kriteret e përzgjedhjes nuk aplikohen në zbatimin e këtyre masave, por fondet lejohen sipas rradhitjes së marrjes së kërkesave të kompletuara deri në shpenzimin e fondeve.

Интензитет помоћи
Intensiteti i ndihmës

Регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање говеда) износи 2.500,00 динара по приплодном грлу пријављеном у регистар у складу са законом којим се уређује пољопривреда и рурални развој, односно од 50% у зависности од економске вредности осемењавања.

Regresi për material riprodhues (mbarësimit artificial të bagëtive) është 2,500.00 dinarë për mbarështimin e kafshëve të regjistruar në regjistrin, në përputhje me ligjin që rregullon bujqësisë dhe zhvillimit rural, përkatsisht deri në 50% në varësi të vlerës ekonomike të mbarësimit

Индикатори/показатељи
Indikatorët / Treguesit

Редни Број Numëri rendor	Назив показатеља Emërtimi I treguesit
1.	Укупан број поднетих захтева Numri total i paraqitjes së kërkesave
2.	Укупан број подржаних газдинстава за регрес за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) Numri i përgjithshëm i ekonomive për regres të për material riprodhues (mbarësimit artificial)

Административна процедура
Procedurat administrative

Реализација регресирања за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) спроводи се путем пријављених захтева на основу утврђених критеријума. Уз захтев се прилаже картон за вештачко осемењавање - (признаница) о извршеном плаћању за вештачко осемењавање , извод из регистра пољопривредних газдинстава који издаје Управа за трезор и фотокопија пасоша за осемењено грло. Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Општине Бујановац утврђује да ли су испуњени прописани услови за остваривање права на коришћење регреса за репродуктивни материјал (вештачко осемењавање) . Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних - прихватљивих захтева до утрошка расположивих средстава.

Realizimi i regresit për material riprodhues (inseminim artificial) kryhet nëpërmjet kërkesave në bazë të kritereve të vendosura. Krahas kërkesës i bashkangjitet edhe kartoni për inseminimin artificial – (dëftesa) mbi kryerjen e pagesës një kopje të regjistrit të ekonomis bujqësore të lëshuara nga drejtorati i Thesari dhe fotokopjen e pasaportës së mbarsimit për kokë . Komisioni për ndarjen e mjeteve dhe menaxhimin e kontrollit të buxhetit për bujqësi dhe zhvillim rural të Komunës së Bujanocit përcakton se a janë plotësuar kushtet për ushtrimin e të drejtës së regresit për përdorimin e materialit riprodhues (mbarësimit artificial) . Mjetet i jepen shfrytëzuesve të cilët përmbushin kushtet, respektivisht në bazë të rradhitjes së paraqitjeve - kërkesave të pranueshme deri në shpenzimin e fondeve në dispozicion .

2.Назив мере: Инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава
Emërtimi i masës : Investimet në pronësin fizike të ekonomive4 bujqësore

Шифра мере: 101
Shifra e masës : 101

Образложење

Основне карактеристике пољопривредног сектора на територији општине Бујановац су мала пољопривредна газдинства и неповољна структура пољопривредних газдинстава, односно уситњеност поседа, мали број грла стоке на породичним фармама, неадекватни производни и смештајни објекти, недовољна примена савремених технологија производње и увођење новог сортимента. Недовољна понуда пољопривредних производа одговарајућег квалитета и стандарда за локално и регионално тржиште (месо, воће, поврће и др.) и ниска продуктивност због техничко-технолошке опремљености газдинстава, чине ниски пољопривредни производ неконкурентим. Пољопривредна газдинства нису у могућности да сама обезбеде довољно средстава за модернизацију производње, због неповољног економског и социјалног стања.

Karakteristikat themelore të sektorit të bujqësisë në komunën e Bujanocit janë ekonomit e vogla dhe struktura e pafavorshme e ekonomive bujqësore, përkatsisht fragmentimi i pronave, numëri i vogël i bagëtis në fermat familjare, prodhim dhe strehim joadekuat, përdorimi i pamjaftueshëm i teknologjisë moderne të prodhimit dhe futja e varieteteve të reja. Furnizimi i pamjaftueshëm i produkteve bujqësore të cilësisë dhe standardeve të duhura për tregjet lokale dhe rajonale (mish, fruta, perime, etj) dhe produktivitetit të ulët për shkak të pajisjeve teknike të ekonomive, bëjnë prodhimet bujqësore jokonkurrente . Ekonomit bujqësore nuk janë në gjendje që vetvetiu të sigurojn fonde të mjaftueshme për modernizimin e prodhimit për shkak të situatës jo të favorshme ekonomike dhe sociale.

Модернизацијом пољопривредних газдинстава у производном и технолошком смислу, могуће је побољшати економске аспекте и створити услове за испуњење захтева у области еколошког одржавања природних ресурса, заштите и добробити животиња и безбедности хране. Ова мера је у складу са националном Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014. - 2024. и Планом руралног развоја Пчињског округа 2012. - 2021. године, односно, приоритетом 1. конкурентна пољопривреда, општи циљ 1.2 специјализација и регионализација у пољопривредној производњи, као и општим циљем 1.3 – организационо јачање пољопривредне производње - развијени и модерно опремљени прерадни и складишни капацитети.

Modernizimi i ekonomive bujqësore në kuptimin e prodhimtaris dhe teknologjis, është e mundur nëse përmirësohen aspektet ekonomike dhe krijimi i kushteve për përmbushjen e kërkesave në fushën e mirëmbajtjes ekologjike të burimeve natyrore, mirëqenien e mjedisit dhe të kafshëve dhe sigurinë e ushqimit. Kjo masë është në përputhje me Strategjinë Kombëtare për bujqësi dhe zhvillim rural 2014 - 2024 dhe Planit të zhvillimit rural të rretit të Pçinjës 2012 - 2021, përkatsisht me prioritet 1. bujqësinë konkurruese, objektivin e përgjithshëm 1.2 specializimit dhe rajonalizimin e prodhimit bujqësor si dhe me objektivi 1.3 forcimi organizativ i prodhimit bujqësor – zhvillimit dhe përgaditjes moderne të përpunimit dhe kapaciteteve të magazinimit .

Преглед по секторима:
Paraqitja sipas sektoreve

<u>Сектор: Млеко</u>
<u>Sektori : Qumsht</u>

Сектором-млека доминирају мали проивођачи, одрживе и делимично одрживе фарме. Општи проблем предствља низак ниво квалитета произведеног млека и низак ниво производње по крави. Веће фарме скоро да их нема осим једног.Произвођаци се суочавају са лошом технологијом у исхрани животиња, недостатком напредног генетског узгоја и лошим условима држања стоке. Такође, велики проблем представља правилан начин складиштења и правилна дистрибуција течног и чврстог стајњака. Побољшање начина складиштења и хлађења млека, као и развој производа са додатом вредношћу су начини на који се може побољшати конкурентност и квалитет производа.

Në sektorin e qumshtit dominojn prodhuesit e vegjël, pjesërisht të qëndrueshme dhe ferma të qëndrueshme. Problem i përgjithshëm paraqitet cilësia e ulët e qumështit të prodhuar dhe të prodhimit të ulët për lopë. Fermat e mëdha nuk ekzistojnë fare, përveç njërës. Prodhuesit përballen me teknologjinë e dobët në të ushqyerit e kafshëve, mungesa e kultivimit të avancuar gjenetik dhe gjendjen e dobët të kafshëve. Gjithashtu, një problem i madh është mënyra e duhur për ruajtjen dhe shpërndarjen e plehut organik dhe plehërave të ngurta dhe të lëngta. Përmirësimi i mënyrës së ruajtjes dhe ftohjes së qumështit, si dhe zhvillimin e produkteve me vlerë të shtuar janë mënyrat në të cilat mund të përmirësojnë konkurrencën dhe cilësinë e produkteve.

<u>Сектор - Воће, грожђе, поврће и цвеће</u>
Sektori - Frutat, rrushi, perimet dhe lulet

Структуру биљне производње сеоског подручја општине Бујановац, карактерише велика хетерогеност и производња за сопствене потребе.

Struktura e prodhimit të bimëve të zonave rurale të komunës së Bujanocit, karakterizohet nga heterogjeniteti i lartë i prodhimit për nevojat e tona.

Просечна површина засада воћа по газдинству је око 3%. Сасвим мало засада су интензивни засади у којима се примењују адекватне агротехничке мере. Структура сортимента, неадекватан садни материјал, недостатак специјализоване механизације и недовољно површина које се наводњавају додатно угрожавају производњу.

У виноградарству, производњи вина и стоног грожђа, Бујановац има веома богату традицију. Према Попису пољопривреде из 2012. године, виногради се налазе на површини од 440 ha.

Sipërfaqja mesatare e të mbjellurave të pemëve për ekonomi është rreth 3%. Shumë pak ka të mbjellura intenzive në të cilat zbatohen masa adekuate agroteknike. Struktura e shumëllojshmëris, materialeve të papërshtatshme për mbjellje, mungesa e makanizmave të specializuara dhe sipërfaqet e pamjaftueshme që ujiten me të madhe kërcënojnë prodhimin. Në vreshtari, prodhimtaria e rrushit për tryez dhe atij për verë në Bujanoc ka një traditë shumë të pasur. Sipas regjistrimit të bujqësisë 2012, vreshtat janë të vendosura në një sipërfaqe prej 440 ha.

Највећи део површина под поврћем је у власништву малих пољопривредних газдинстава. Њихова производња је намењена потрошњи у свежем стању . Просечна површина под поврћем по газдинству је 0,30 ha. Структура и обим производње поврћа у Бујановцу нису задовољавајући и недовољно се користе могућности које пружају повољни агроклиматски услови за узгој раних сорти поврћа.

Pjesa më e madhe e sipërfaqeve nën perime është në pronësi nga ekonomit e vogla bujqësore. Prodhimi i tyre është i destinuar për qëllim konsumimi në gjendje të freskëta. Sipërfaqja mesatare nën perime për ekonomi është 0.30 ha. Struktura dhe vëllimi i prodhimit të perimeve në Bujanoc nuk është i kënaqshëm dhe pak përdoren mundësit që ofrojnë kushtet e favorshme agro-klimatike për kultivimin e varieteteve të hershme të perimeve.

На територији општине Бујановац релативно мали број газдинстава се бави производњом цвећа и украсног биља и то углавном у заштићеном простору. То су углавном уско специјализована газдинства која су добро организована и сарађују међусобно по питању заједничке набавке инпута производње и пласмана производа. Интервенције у оквиру ове мере ће бити усмерене на подршку сектору за инвестициона улагања произвођача приликом заснивања нових производних засада и за инвестициона улагања у опрему и механизацију, што ће уз редовну примену савремене агротехнике давати високе, квалитетне и стабилне приносе.

Në komunën e Bujanocit numër relativisht i vogël i ekonomive merren me prodhimin e luleve dhe bimëve dekorative, kryesisht në serra. Këto janë në përgjithësi ekonomi shumë të specializuara që janë të organizuara mirë dhe të cilat bashkëpunojnë njëra me tjetrën në aspektin e prokurimit të përbashkët të inputeve të prodhimit dhe plasmanit të prodhimit . Ndërhyrjet sipas kësaj mase do të fokusohet në mbështetjen e sektorit të investimeve për prodhuesit , me rastin e krijimit të plantacioneve të reja të prodhimit dhe për investime në pajisje dhe makanizëm, e cila së bashku me zbatimin e rregullt të teknologjisë moderne bujqësore do të siguroj cilësi të lartë dhe rendimente të qëndrueshme.

<u>Сектор - Остали усеви</u>

У структури биљне производње највише је заступљена ратарска производња, која чини више од половине вредности пољопривредне производње (просечно 67 % у периоду 2008–2012. године). Кретања на тржишту пољопривредних производа утицала су да се сетвена структура у последњих неколико година значајно измени. Површине под житима остале су релативно константне, али је у оквиру њих дошло до редистрибуције у правцу раста удела кукуруза на рачун смањења површина под пшеницом у укупно засејаним површинама. Овом мером се постиже унапређење и модернизовање ратарске производње.

Në strukturën e prodhimitaris bimore më së shumti mbizotëron prodhimtaria lavërtare , e cila përfaqson më shumë se gjysmën e vlerës së prodhimit bujqësor (mesatarisht 67% në periudhën 2008-2012.). Zhvillimet në tregun e produkteve bujqësore kanë kontribuar në ndrrime strukturore në mënyrë të konsiderueshme. Sipërfaqet nën drithërat kanë mbetur relativisht konstante, por në kontekstin e tyre ndodhi rishpërndarje drejt rritjes së pjesës së misrit në kurriz të reduktimit të sipërfaqeve nën grurë në sipërfaqet totale të mbjellura. Kjo masë është arritur me përmirësimin dhe modernizimin e prodhimtaris lavërtare.

<u>Сектор – Пчеларство</u>

Систем гајења је релативно екстензиван, са малим бројем кошница по домаћинству. Просечан принос меда по кошници је такође веома мали и креће се око 15 kg по кошници годишње али има и великих произвођача са више од 100 кошница. Последњих година присутан је тренд раста број

кошница на територији општине што је условљено високим нивоом незапослености и релативно ниским почетним улагањем за бављење пчеларством. Главни проблеми у пчеларству у овој регији су нестандардизован квалитет меда, мањак знања и непостојање великих купаца. Опремање газдинстава потребном опремом/модернизовање производње, повећање квалитета и кванитета производа су позитивни ефекти ове мере.

Sistemi i kultivimit është relativisht ekstenziv, me një numër të vogël të koshereve për familje. Sasia mesatare e mjaltës për koshere është gjithashtu shumë i vogël dhe është rreth 15 kg për zgjua në vit, por ka edhe prodhues të mëdhenjë me më shumë se 100 koshere. Në vitet e fundit, vërehet një trend i rritjes të numrit të koshereve në komunë e cila është shkaktuar nga nivelet e larta të papunësisë dhe investimet relativisht të ulëta fillestar për bletari. Problemet kryesore në bletari në këtë rajon janë jostandardizimi i cilësisë së mjaltit, mungesa e njohurive dhe mungesa e konsumatorëve të mëdhenjë. Pajisja e ekonomive me paisje të nevojshme / moderrnizimin e prodhimit, rritjen e cilësisë dhe sasisë së produkteve janë efektet pozitive të këtyre masave.

Пчеларство представља малу, али изузетно атрактивну пољопривредну делатност, која последњих година почиње да се тржишно усмерава у правцу прихватања услова и стандарда ЕУ. На територији Општине Бујановац постоји регистровано Удружење пчелара «Полен 2012» и «Апикула» које броје више од 50 чланова .

Bletaria është një veprimtari e vogël bujqësore, por jashtëzakonisht tërheqëse , e cila në vitet e fundit ka filluar të drejtohet në drejtim të pranimit të tregut të kushteve dhe standardeve të BE-së. Në komunën e Bujanocit janë të regjistruar Shoqatat e bletarëve "Polen2012" dhe "Apikula" që numërojnë më shumë se 50 anëtarë

Циљеви мере -Qëllimet e masës
Општи циљеви: Qëllimet e përgjithshme

Стабилност дохотка пољопривредних газдинстава; Повећање производње; Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Унапређење техничко - технолошке опремљености; Одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама.

Stabiliteti i të ardhurave të fermave bujqësore; Rritja e prodhimit; Të përmirësuarit e produktivitetit dhe cilësisë së produktit; Reduktimi i kostove të prodhimit; Përparimin tekniko- teknologjik të paisjeve; Menaxhimin e qëndrueshëm të burimeve dhe mbrojtjen e mjedisit jetësor; Rritja e konkurrencës me përshtatjen ndaj kërkesave të tregjeve të brendshme dhe të jashtme; Përputhshmëria me rregullat e BE-së, standardet e saj, politikat dhe praktikat.

Специфични циљеви по секторима:
Qëllimet specifike sipas sektorëve

Сектор-Воће, грожђе, поврће и цвеће - Повећање површина у заштићеном и полузаштићеном простору; унапређење стања специјализоване механизације на газдинству; Побољшање складишних капацитета за воће, грожђе и поврће; Повећање површина под интензивним засадима; Повећање наводњаваних површина системом кап по кап; Повећање броја произвођача који производе вино са географским пореклом.

Sektori-fruta, rrush, perime dhe lule - Rritjen e sipërfaqeve në hapsirat e mbrojtur dhe gjysmë të mbrojtura-; përmirësimin e gjendjes së mekanizmave të specializuara në ekonomi; Përmirësimi i kapaciteteve të magazinimit për fruta, rrush dhe perimeve; Rritjen e sipërfaqeve nën plantacione intensive; Rritjen e sipërfaqeve të ujitura me sistemin pik-pik; Rritjen e numrit të prodhuesve që prodhojnë verë me origjinë gjeografike.

Сектор - Остали усеви - Унапређење стања механизације на газдинствима; Побољшање складишних капацитета; Повећање наводњаваних површина системом кап по кап;

Sektori - Kulturat tjera - Përmirësimi i gjendjes së mekanizimit në ekonomi; Përmirësimi i kapaciteteve të magazinimit; Rritja e sipërfaqeve të ujitura me sistemin pik-pik;

Сектор – Пчеларство- Повећање производње пчеларских производа; Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом ; Повећање степена запослености у сектору ; Достизање стандарда у области заштите животне средине.

Sektori - Bletaria- Rritja e prodhimit të produkteve të bletaris; Rritja e të ardhurave në familjet e angazhuar në prodhimin e bletarisë; Rritja e nivelit të punësimit në sektori; Arritjen e standardeve në fushën e mbrojtjes së mjedisit.

Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије

Није применљиво.
Nuk është e aplikueshme

Крајњи корисници
Shfrytzuesit përfundimtarë

Крајњи корисници мере су физичка лица – носиоци регистрованих пољопривредних газдинстава.

Shfrytzuesit përfundimtarë janë personat fizik - mbajtësit e ekonomive bujqësore të regjistruara.

Економска одрживост
Qëndrueshmëria ekonomike

Економску одрживост подносилац захтева у обавези је да докаже документацију , за набаку опреме и механизацију.

Qëndrueshmëria ekonomike e aplikikuesit të kërkesës është detyrim të paraqes dokumentacionin për blerjen e pajisjeve dhe mekanizmit.

Општи критеријуми за кориснике
Kriteret e përgjithshme për shfrytzuesit

Општи критеријуми за кориснике по овој мери су:

Kriteret e përgjithshme për përfituesit sipas kësaj mase janë:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- ekonomia bujqsore e regjistruar në Regjistrin e ekonomive bujqësore, me status aktiv;

- пребивалиште и производња на територији општине Бујановац;
- Vendbanimi dhe prodhimtaria në territorin e komunës së Bujanocit;

- потписана изјава да не постоји захтев за исто улагање у јавним фондовима;
- nënshkrimi i deklaratës se nuk ka kërkesë për të njëjtën investim në fondet publike;

Специфични критеријуми
Kritere të veçanta

Сектор - Воће, грожђе, поврће и цвеће
Sektori - Frutat, rrush, perime dhe lule

Сектор - Остали усеви
Sektori - Kulturat e tjera

Прихватљиви корисници за све инвенстиције су пољопривредна газдинства која имају регистровану пољопривредно газдиство.

Shfrytzuesit e pranueshëm për të gjitha investimet në ekonomit bujqësore që kanë ekonomi të regjistruara bujqësore.

Сектор - Пчеларство
Sektori - Bletaria

Прихватљиви корисници за купљену механизацију и опрему који имају од 5-200 и на више кошница.

Përfituesit e pranueshëm për makanizëm dhe pajisje të blerë që kanë 5-200 e më tepër koshere

Листа инвестиција у оквиру мере
2.3.8. Lista e investimeve në kuadër të masave

	Шифра инвестиције Shifra e investimeve	**Назив инвестиције Emërtimi i investimeve**
Сектор млеко Sektori i qumshtit	101.1.6	Набавка опреме и механизације за припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване и кабасте сточне хране на газдинству (сено,силажа, сенажа итд) Blerja e pajisjeve dhe makanizmit për përgatitjen, shpërndarjen dhe ruajtjen e prodhimit të koncentruar dhe ushqimit në kaba në ekonomi (sanë, silazh, senazhë,)
	101.1.8	Набавка опреме за мужу или затворених система за мужу у слободном и везаном систему држања Blerja e pajisjeve për mjelje ose sistemit të mbyllur për mjelje në sistem të lirë dhe të lidhur për shtallë
Сектор Воће, грожђе, поврће (укључујући печурке) и цвеће Sektori Fruta, rrush, perimet (duke përfshirë kërpudhat) dhe lule		Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, као и постављање противградних мрежа, објеката и набавка опреме и средстава за тестирање, клонску селекцију, сертификацију, конзервацију и мултипликацију садног материјала Ngritje të reja apo ripërtritje të të egzistuarave (ngjyrosje dhe ngritje)të prodhimit (me mbështetëse) dhe mbjellje të pemëve

		amëzore, kulpurës dhe hardhis së verës, si dhe vënjen e rrjetave antibreshër, objekteve dhe blerjes së përgaditjeve dhe mjeteve për testim, selektimit klonik, çertifikimin, konzervimin dhe multiplikimit të materialit mbjellës
	101.3.3.	Набака механизације и опреме за сетву, садњу, заштиту биља и наводњавање/одводњавање за воћарску и виноградарску производњу, производњу садног материјала и повртарску производњу (укључујући и производњу расада и цвећарство) на отвореном пољу; набавка механизације за воћарско-виноградарску производњу (набавка прецизних машина за сетву, машина за расађивање расада, висококвалитетних прскалица или атомизера за заштиту од болести, корова и штеточина; набавка система са микропрскалицама за заштиту воћњака, винограда и расадника од измрзавања; набавка противградних мрежа и пратеће опреме; набавка система кап по кап; набавка пластичних фолија, агротекстила и прскалица за наводњавање) Blerja e makanizmit dhe pajisjeve për mbjelljet, mbjelljen, mbrojtjen e bimëve dhe ujitjes / kullimit për prodhimtarinë e pemëtaris dhe vreshtarisë, prodhimit të materialit fidanor , prodhimtaris lavërtare (duke përfshirë edhe prodhimtarin e fidaneve dhe rritjen e luleve) në fushë të hapur; blerjen e mekanizmave për pemëtari dhe vreshtari (blerjen e makinave precize për mbjellje për artërisje (rrallim) të fidaneve, spërkatëse me cilësi të lartë ose atomizer për t'u mbrojtur nga sëmundjet, barërat e këqija dhe dëmtuesit, blerjen e një sistemi me mikrospërkatëse për mbrojte tek pemishtet, vreshtat dhe fidanishtet nga ngrirja, dhe blerjen e rrjetatave anti-breshër dhe paisjeve ndihmëse , blerjen e sistemit pikë - pikë, blerja e folive plastike, agrotekstilit dhe spërkatëse për ujitje)
	101.3.4.	Изградња стакленика и набавка опреме и/или материјала за повртарску производњу и производњу јагодастог воћа, као и расадничарску производњу и цвећарство у заштићеном и полузаштићеном простору (набавка конструкција за пластенике и стакленике, високо квалитетних вишегодишњих, вишеслојних фолија за пластенике, система за загревање пластеника, система за вештачко осветљавање, система за наводњавање/одводњавање и ђубрење водотопивим ђубривима и столова за производњу расада) за пластенике и стакленике Ndërtimi i serrave dhe sigurimin e pajisjeve dhe / ose materialit për prodhimtarin e perimkulturave dhe prodhimtarin e frutave manore si dhe prodhimtarin e fidaneve dhe hortikulturës në hapsirat e mbrojtur dhe gjysmë të mbrojtura (blerja e konstrukcioneve për serra, blerjen e folive shumëvjeçare me cilësi të lartë si dhe folive shumë shtresore për serat prej xhami, sistemet për ndriçim artificial, sistemet e ujitjes / kullimit dhe plehrimit me plehëra të tretshme në ujë dhe tavolinës për prodhimin e fidanëve) për serat e xhamit dhe atyre prej plasmasi
Сектор остали усеви (житарице, индустријско ароматично и зачинско биље и др) **Sektori** Kultura tjera (drithëra,bimë industriale, aromatike dhe erëza, etj).	101.4.4.	Набавка машина за обраду земљишта Blerjen e makinave për punimin e tokës
	101.4.5.	Набавка сејалица Blerja e mbjellëseve
	101.4.6.	Набавка прскалица за прихрану и заштиту биљака од болести, штеточина и корова Blerjen e spërkatëseve për ushqim dhe mbrojtjen e bimëve nga sëmundjet, dëmtuesit dhe barërat e këqija
Сектор Пчеларство	101.5.1.	Набавка нових пчелињих друштава

Sektori i bletaris		Blerja e shoqërive të bletëve të reja
	101.5.2.	Набавка опреме за пчеларство Blerja e pajisjeve për bletari

Критеријуми селекције
Kriteret e përzgjedhjes

Критеријуми селекције се не примењују при реализацији ове мере, већ се подстицајна средства за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава одобравају по редоследу пријема комплетних-прихватљивих захтева до утрошка средстава.

Kriteret e përzgjedhjes nuk aplikohen gjatë zbatimit të këtyre masave, por se mjetet stimuluese për investime në asete fizike të ekonomive bujqësore miratohen sipas marrjes së kërkesës së plotë – të pranueshme deri në shpenzimin e fondeve.

Интензитет помоћи
Inteziteti i ndihmës

СЕКТОР SEKTORI	***ПОДСТИЦАЈИ-SUBVENCIONET***
	Макс.-Max. 80%
Млеко Qumshtë	***80%***
Воће, грожђе и поврће Fruta, rrush dhe perimet	***80%***
Остали усеви Kultura tjera	***80%***
Пчеларство Bletaria	***80%***

Износи подстицаја дати су у процентима у односу на износ инвестиције са ПДВ-а. У тренутку подношења пријаве могући интензитет подстицаја од највише 80%. Максимални износи подстицаја по кориснику биће накнадно одређен.

Shumat e subvencioneve janë dhënë në përqindje në raport me shumën e investimeve nga TVSH-ja. Në kohën e paraqitjes së fletëparaqitjes, intensiteti i mundshëm i subvencioneve do të jetë deri në 80%. Shuma maksimale e subvencioneve për përfituesit do të përcaktohet më vonë.

Индикатори – показатељи
Indikatorët - treguesit

Редни број Numëri rendor	**Назив показатеља- Emri i treguesve**
1.	Укупан број поднетих захтева Numri i përgjithshëm i kërkesave të paraqitura
2.	Укупан број подржаних пројеката Numri i përgjithshëm i projekteve të mbështetura
3.	Површина под новим вишегодишњим засадима Sipërfaqja nën pemishte të reja shumëvjeçare
4.	Број набављених грла Numri i krerëve të blera
6.	Број новонабављене механизације Numri i mekanizmave të sapo blera
7.	Површина под заштићеним простором Sipërfaqjq nën hapsirat e mbrojtura
8.	Број кошница Numëri i koshereve

Административна процедура
Procedurat administrative

Мера 101 - Инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава реализоваће се путем конкурса који расписује Преседник општине Бујановац на основу утврђених критеријума. Конкурс ће се објавити путем електронских медија и биће отворен до утрошка средстава. Конкурсом ће се дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму.

Masa 101 - Investime në asetet fizike të ekonomive bujqësore do të realizohet përmes konkursit të shpallur nga kryetari i komunës së Bujanocit në bazë të kritereve të vendosura. Konkursi do të publikohet nëpërmjet medias elektronike dhe do të jetë i hapur deri në harxhimin e fondeve .Konkursi do të përcaktojë kostot e ligjshme dokumentet e nevojshme dhe të gjitha kushtet specifike të cilat nuk janë të paraqitura në Program.

Пријем захтева, у складу са конкурсним условима, вршиће Служба за пољопривреду. Детаљне административне провере се спроводе ради утврђивања да ли је захтев потпун, благовремен и да ли су услови за одобравање захтева испуњени. После административне контроле, прихватљиви захтеви ће бити проверени теренским обиласком газдинстава потенцијалних корисника. Корисници, у току трајања конкурса, моћи ће да поднесу захтеве за коришћење подстицајних средстава за највише једне инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава и то у оквиру једног сектора.

Pranimi i kërkesave, në përputhje me kushtet e konkursit, do ta kryej shërbimi i bujqësisë. Kontrollat e detajuara administrative kryhen për të përcaktuar nëse aplikimi është i plotë, me kohë, dhe nëse kushtet për miratimin e kërkesave janë të plotësuara. Pas kontrolleve administrative, kërkesat e pranuara do të kontrollohen me vizita në terren në ekonomit e shfrytëzuesve të mundshëm. Shfrytëzuesit, gjatë thirrjes së konkursit, do të jetë në gjendje të paraqesin kërkesat për përdorimin e fondeve stimuluese maksimum për një investim në asetet fizike të ekonomive bujqësore edhe për brenda një sektori.

Коначну одлуку о расподели и коришћењу подстицајних средстава за инвестиције у физичка средства пољопривредних газдинстава доноси Комисија за расподелу и контролу управљања средствима Буџетског фонда за пољопривреду и рурални развој Општине Бујановац. Средства се одобравају корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних-прихватљивих захтева до утрошка расположивих средстава. Начин реализације одобрених подстицајних средстава и обавезе корисника прецизираће конкурсом и уговором.

Vendimin përfundimtar për ndarjen dhe përdorimin e stimulimeve për investime në asetet fizike të ekonomive bujqsore e merrë Komisioni për ndarjen dhe menaxhimin e kontrollit të fondit Buxhetor për bujqësi dhe zhvillim rural të Komunës së Bujanocit. Fondet i jepen shfrytëzusve të cilët i përmbushin kushtet, përkatësisht me radhë në bazë të kërkesave të paraqitura komplet të pranuara deri në shpenzimin e fondeve në dispozicion. Mënyra e zbatimit të stimulimeve të miratuara dhe detyrimet e shfrytzuesve precizohen me konkurs dhe kontratë.

3.Назив и шифра мере: 402 Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју
Emri dhe shifra e masës : 402 Stimulimet për aktivitete promovuese në bujqësi dhe zhvillim rural

Образложење
Arsyetim

Поред механизације, и методе у пољопривреди које се примењују су застареле код великог броја пољопривредника на територији Општине Бујановац. Општина Бујановац и Служба за пољопривреду за развој пољопривреде годинама у назад настоје да кроз обуке, огледна поља предавања и савета упуте пољопривреднике у савремене тенденције и праксе у ратарству, сточарству и воћарству поготово. До сада је успостављена сарадња са Институцијама из градова и општине у околини и многим другим институцијама уз чију помоћ су пољопривредници стекли увид у начине на које могу постићи ефикаснију производњу и бољу искоришћеност капацитета.

Përveç makanizmit, dhe metodave në bujqësi që përdoren janë të vjetëruara tek një numër i madh i fermerëve në komunën e Bujanocit. Komuna e Bujanocit dhe shërbimi bujqësisë për zhvillimin e bujqësisë për vite është duke u përpjekur që nëpërmjet trajnimit, ligjëratave, këshillave , fermerët ti udhëzojn kah tendencat dhe praktikat moderne në bujqësi, blegtori dhe fruta në rritje në mënyrë të veçantë. Deri tani ne kemi vendosur bashkëpunim me institucionet nga qytetet dhe komunat për rreth dhe shumë institucioneve të tjera me ndihmën e të cilëve fermerët kanë fituar një pasqyrë se si ata mund të arrijë prodhimin më efikas dhe përdorimin më të mirë të kapaciteteve.

Ова мера је и у складу са активностима предвиђеним у Стратегији одрживог развоја

Општине Бујановац за период 2012-2021 и планом и програмом руралног развоја 2014-2024.

Kjo masë është në përputhje me aktivitetet e parapara në Strategjinë për Zhvillim të Qëndrueshëm të Komunës së Bujanocit për periudhën 2012-2021 dhe planin dhe programin e zhvillimit rural 2014-2024.

Циљеви мере
Qëllimet e masës

Општи циљеви: Побољшање продуктивности и квалитета производа; Смањење трошкова производње; Одрживо управљање ресурсима и заштите животне средине; Раст конкурентности уз прилагођавање захтевима домаћег и иностраног тржишта; Усклађивање са правилима ЕУ, њеним стандардима, политикама и праксама.

Objektivat e përgjithshme: Përmirësimi i produktivitetit dhe cilësinë e produktit; Reduktimi i kostove të prodhimit; Menaxhimi i qëndrueshëm i burimeve dhe mbrojtjen e mjedisit; Rritja e konkurrencës me përshtatjen ndaj kërkesave të tregjeve të brendshme dhe të jashtme; Përputhshmëria me rregullat e BE-së, standardet e saj, politikat dhe praktikat.

Сектор: Млеко- Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње млека путем обука и упућивањем у регулативу Европске уније; Усвајање добре пољопривредне праксе, као и прилагођавање производа захтевима савременог тржишта;Достизање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине.

Sektori: Qumësht- Rritja e efikasitetit, konkurrencën dhe qëndrueshmërinë e prodhimit të qumështit përmes trajnimit dhe referimit në rregulloret e Bashkimit Evropian; Adoptimi i praktikave të mira bujqësore, si dhe përshtatja e kërkesave të prodhimit të tregut modern, arritjen e standardeve në fushën e shëndetit të kafshëve dhe të mirëqenies, higjienën dhe mbrojtjen e mjedisit.

Сектор: Месо - Повећање ефикасности, конкурентности и одрживости производње меса на малим и средњим газдинствима (говеда, овце и крмаче/прасад); Унапређење квалитета меса говеда (систем крава-теле), коза, оваца и прасади у складу са националним ветеринсрским стандардима; Достизање стандарда у области добробити и здравља животиња, хигијене и заштите животне средине.

Sektori: Mishë- Rritja e efikasitetit, konkurrencës dhe qëndrueshmërisë së prodhimit të mishit në fermat e vogla dhe të mesme (bagëti, dele dhe kërmijë / gica); Përmirësimi i cilësisë së mishit gjedhave (sistemit lopë-viç), dhi, dele dhe derra në përputhje me standardet kombëtare të veterinarisë; Arritjen e standardeve në fushën e shëndetit të kafshëve dhe të mirëqenies, higjienën dhe mbrojtjen e mjedisit.

Сектор: Пчеларство - Повећање прихода у домаћинствима која се баве пчеларском производњом; Повећање степена запослености у сектору; Достизање стандарда у области заштите животне средине

Sektori: Bletari - Rritja e të ardhurave në familjet e angazhuar në prodhimin e bletarisë; Rritja e nivelit të punësimit në sektor; Arritjen e standardeve në fushën e mbrojtjes së mjedisit

Веза са мерама Националног програма за рурални развој Републике Србије (НПРР)Lidhja me masat e Programit Kombëtar për Zhvillimin Rural të Republikës së Serbisë (PKZHR)

Националног програма за рурални развој није усвојен.

Programi Kombëtar për Zhvillimin Rural nuk është miratuar.

Крајњи корисници
Shfrytzuesit përfundimtar

Општина Бујановац
Komuna e Bujanocit

Економска одрживост
Qëndrueshmëria ekonomike

За реализацију ове мере није потребно подносити бинзнис план или пројекат о економској одрживости улагања.

Për realizimin e kësaj mase nuk është e nevojshme për të paraqitur binznis plan apo projekt për mbijetesën ekonomike të investimeve.

Општи критеријуми за кориснике
Kriteriumet e përgjithshme për shfrytzuesit

Корисник мора да је уписан у одговарајући регистар (Регистар привредних субјеката, Регистар научно-истраживачких установа, Регистар иновационих организација или Регистар удружења).

Përdoruesi duhet të jetë i regjistruar në regjistrin adekuat (Regjistrin e subjekteve ekonomike) Regjistrin e institucioneve kërkimore shkencore, Regjistrin e organizatave inovative ose Regjistrin e shoqatave).

Специфични критеријуми
Kriteriumet specifike

Корисници средстава за стручно оспособљавање, активности стицања вештина и показне активности треба да имају искуство у пружању услуге (референца), као и стручни и технички капацитет у зависности од типа и трајања услуге (референтни предавачи).

Përfituesit e fondeve për trajnim profesional, aktivitetet e përvetësuar aftësitë dhe aktivitete demonstruese duhet të ketë përvojë në ofrimin e shërbimeve (reference), si dhe kapacitetet profesionale dhe teknike sipas llojit dhe kohëzgjatjes së shërbimeve (ligjërues referent).

Листа инвестиија у оквиру мера
Lista e investimeve në kuadër të masave

Шифра Инвестиције Shifra e investimeve	**Листа инвестиција у оквиру мере Lista e investimeve në kuadër të masave**
402.1	Информативне активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања Aktivitetet informative : panairet, ekspozitat, manifestimet, udhëtimet studimore

Критеријуми селекције
Kriteret e seleksionimit

Није планирано рангирање односно селекција корисника. Захтеви се решавају до утрошка планираних сердстава по редоследу пријему захтева.

Nuk ishte e planifikuar rangimi, përkatsisht përzgjedhja e përfituesve. Kërkesa zgjithen deri në shpenzimin e mjeteve të caktuara sipas renditjes së marrjes së kërkesës.

Интензитет помоћи-Inteziteti i ndihmës

Општина Бујановац финансира део мере која се односи на стручно оспособљавање и активности стицања вештина и показне активности финансира са 100% учешћа.

Komuna e Bujanocit financon një pjesë të masave që lidhen me aftësimin profesional dhe aktivitetetеve të marrjes së shkathtësive si dhe aktiviteteve demonstruese të financuara me pjesëmarrje 100%.

Општина Бујановац финансира мере која се односи на информативне
активности: сајмови, изложбе, манифестације, студијска путовања, финансира са 100% учешћа.

Komuna e Bujanocit financon masat në lidhje me informacionin e aktivitetеteve: panaire, ekspozita, manifestime, udhëtime studimore, të financuara me pjesëmarrje 100%.

Индикатори/показатељи-Indikatorët/treguesit

Редни број Num. Ren.	Назив показатеља Emërtimi i treguesit
1	Број ангажованих стручних лица Numëri i personave profesional të angazhuar
2	Број одржаних радионица, предавања и обука, исложбе , сајмова , студијска путовања Numëri i puntorive të mbajtura, ligjeratave dhe trajnimeve, ekspozitat, panaireve, udhëtimet studimore
3	Број лица која су похаћали радионице , предаванјња , обуке, изложбе и сајмова, студијска путовоња и манифестације Numëri i personave që kanë ndjekur punëtorit, ligjeratat , trajnimet, ekspozitat dhe panairet, udhëtimet studimore

Административна процедура-Procedura administrative

Мера ће бити спроведена од стране Пољопривредне Службе који представља орган надлежан за пољопривреду у Општини Бујановац. Служба за пољопривреду ће сваке године организовати обуке, предавања, радионице и демонстративна поља у сарадњи са институцијама из земље и иностранства. Општина Бујановац за развој пољопривреде ће спровести широку кампању информисања потенцијалних корисника.

Masa do të zbatohet nga ana e shërbimitë të Bujqësisë, i cili është organi përgjegjës për bujqësinë në komunën e Bujanocit. Shërbimi i Bujqësisë çdo vit organizon trajnime, ligjërata, punëtori dhe fusha

demonstrative në bashkëpunim me institucionet nga brenda dhe jashtë vendit. Komuna e Bujanocit për Zhvillimin e Bujqësisë do të zbatojë një fushatë të gjerë për të informuar përfituesit potencialë.

Водиће се евиденција о броју присутних пољопривредника на предавањима као и евиденција предавача и тема које су обрађене.

Do të mbahen të dhënat për numrin e bujqëve që ndjekin ligjeratat, si dhe të dhënat e ligjëruesit dhe temat e trajtuara.

Приликом организације студијског путовања биће одабрана најрепрезентативнији пољопривредници у својим областима који ће знање и нова искуства стечена на студијским путовањима моћи да примене на својим газдинствима а самим тим и да пренесу на пољопривреднике из своје околине.

Gjatë organizimit të vizitës studimore do të zgjidhen bujqit më prezentativ në fushat e tyre të cilët njohurit e tyre të reja dhe përvojën e fituar në udhëtimin studimor do të jenë në gjendje për të aplikuar në fermat e tyre dhe në këtë mënyrë ta bartin tek fermerët nga mjedisi i tyre.

III ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА
III KARTA IDENTIFIKUESE

Табела: Општи подаци и показатељи
Tabela: Të dhënat dhe treguesit e përbashkët

Назив показатеља- Emri i treguesëve	Вредност, опис показатеља Vlera , përshkrimi i treguesëve	Извор података и година Burimi i të dhënave dhe viti
ОПШТИ ПОДАЦИ-TË DHËNAT E PËRGJITHSHME		
Административни и географски положај-Pozita administrative dhe gjeografike		
Република-Republika	Србија-Serbi	Устав РС Kushtetuta e RS
Регион-Regjioni	Јужна Србија Serbija Jugore	”Општине и региони у Републици Србији”, Репуб.завод за стат., у даљем тексту: рзс* “Komunat dhe regjionet në Republikë” Enti Republikan statistikor, teksti në vijim ers*
Област Territori	Пчињски округ Rrethi i Pçinjës	рзс* ers*
Град или општина Qyteti apo komuna	Бујановац Bujanoc	рзс* ers*
Површина- Sipërfaqja	461 km²	рзс*Ers*
Број насеља-Numëri i vendbanimeve	59	рзс*ers*
Број катастарских општина Numëri i komunave kadastrale	59	рзс* ers*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП) – да ли су идентификована насеља која испуњавају бар један од критеријума наведених у Правилнику о подручјима са отежаним условима рада у пољопривреди (”Сл.гласник РС”, бр. 29/13), имајући у виду да је МПЗЖС посредством националног стратешког документа препознало потребу да се кроз систем подршке уваже отежавајуће околности за пољопривредну	-	Правилник Rregullorja

производњу које постоје у овим подручјима Numëri i zonave me kushte të vështira të punës në bujqësi (ZKVPB-a i plotësojnë vendbanimet identifikuese së paku një kriter të cekur në rregullore mbi zonat me kushte të vështira të punës në bujqësi("Gazeta zyrtare e RS" ,nr.29/13 duke patur parasysh se Ministrija e bujqësis dhe mbrojtjes së ambientit jetësor me anë të dokumentit strategjik kombëtar njeh nevojën për të njohur sistemin mbështetës për rrethanat rënduese për prodhimin bujqësor që ekzistojnë në këto zona		
Демографски позакатељи-Treguesit demografik		
Број становника Numëri i banorëve	43.302	Попис становништва 2011, Републ.завод за статистику, У даљем тексту: рзс** Regjistrimi i popullsis 2011, Enti Republikan statistikor, Teksti në vijim ers**
Број домаћинстава-Numëri i ekonomive	9.033	рзс* ers*
Густина насељености (број становника/површи на-km² Dendsia e vendosjes së popullsisë (numëri i banorëve/sip. km²	94 ст./ km² 94 ban./ km²	
Промена броја становника у општини 2002 Ndrrimi i numrit të banorëve në komun 2002	4.247	рзс** ers**
- У руралним подручјима Në zonat rurale	72.26 %	рзс** ers**
Учешће становништва млађег од 15 година Pjesmarrja e popullsis më të re se 15 vjet	35%	рзс** ers**
Учешће становништва старијег од 65 година Pjesmarrja e popullsis më të vjetër se 65 vjet	9.96%	рзс** ers**
Просечна старост-Vjetërsia mesatare	32.62 год.-vjet	рзс* ers*
Индекс старења- indeksi i mplakjes	39.18%	рзс* ers*
Стопа раста броја становника у општини Shkalla e rritjes së popullsisë në komunë	0.23	рзс* ers*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем Pa përgatitje shkollore dhe arsimi fillor jo të plotë	14.65%	рзс* ers*
Основно образовање Arsimi fillor	38.08%	рзс* ers*
Средње образовање Arsimi i mesëm	17.94 %	рзс* ers*
Више и високо образовање Arsimit të Lartë	3.99%	рзс* ers*
Учешће пољопривредног у укупном становништву Pjesmarrja e bujqësisë në popullsinë e përgjithshme	25%	Процена Vlersim
Природни услови- Kushtet natyrore		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, плански) Relievi (fushor, kodrinor, malor, vargmalor)	Равничарско, брдско-планинско подручје Zonë fushore, kodrinoro malore	Интерни Intern
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа- према Правилнику о катастарском	Чернозем, ливадске црнице, слатине,	Интерни Intern

класирању и бонитирању земљишта ("Сл.гласник РС", број 63/2014) Llojet dominuese pedologjike dhe boniteti klasave sipas Rregullores për klasifikimin kadastral dhe bonitetin e tokës (" Gazeta zyrtare e RS ", numër 63/2014)	песковита земљишта, класе од 1 до 7 Çernozem, livadh tokë, kripore, tokat ranore, klasa 1 deri në 7	
Клима (умерено-континентална,субпланинска ...) Klima (e butë kontinentale, nën malore ...)	(умерено континентална) (e butë kontinentale)	Интерни Intern
Просечна количина падавина Sasia e reshjeve mesatare	614.0 mm	Интерни Intern
Средња годишња температура Temperatura mesatare vjetore	10.8ºC	Интерн Intern
Хидрографија (површинске и подземне воде) Hidrografija (sip. dhe ujërat nëntoksore)		интерни
Површина под шумом Sipërfaqja pyjore	16.981 ha	рзс* ers*
Учешће површина под шумом у укупној површини ЈЛС Pjesa e sipërfaqes pyjore në sipërfaqe totale NJVAL	37%	рзс* ers*
Пошумљене површине у претходној години Pyllëzimi i sipërfaqeve pyjore në vitin e kaluar		рзс* ers*
Посечена дрвна маса Masa mesatare e prerë drurore	6.826	рзс* ers*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ-TREGUESIT PËR ZHVILLIMIN BUJQËSOR		
Стање ресурса-Gjendja e resurseve		
Укупан број пољопривредних газдинстава Numri i përgjithshëm i ekonomive bujqësore	2.700	Попис пољопривреде 2012 (Књига пописа 1 и Књига пописа 2), Репуб.завод за стат. У даљем тексту: Regjistrimi i Bujqësisë 2012 (libëri i rtegjistrimit 1 dhe libri 2) Enti Republikan stat. Në tekstin e mëposhtëm: рзс*** ers***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ): Numri i ekonomive të regjistruara (EBR):	2.700 физичка лица Persona fizik - правних лица - Persona juridik	Управа за трезор (организац. јединица Управе за трезор на територији ЈЛС) Drejtorati për thesar (njësia e Drejtoratit për thesar në territorin NJVL
- Породична пољопривредна газдинства Ekonomit bujqësore familjare	100%	
- Правна ица и предузетници Personat juridik dhe sipërmarrsit	-	
Коришћено пољопривредно земљиште (КПЗ) Toka bujqësore e përdorur (TSHB)	17.991,5905 ха	рзс*** ers***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС Pjesëmarrja e TSHB në sip. e përgjithshme	87%	
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало (окућница, расадници и др.)	Њиве-Ara 15.194,3775(57.28)	рзс*** ers***

Tokë e punueshme dhe kopshte, pemishte, vreshta, livadhe dhe kullota, dhe pjesa tjetër (selishte, fidanishte, etj).	Вртови-Kopshtie 38,1964(0.14) Воћњаци –Pemishte 633,7185(2.38) Виногради –Vreshtat 440,8011(1.66) Ливаде –Livadhet 1.699,5905(6.40) Обрадиво пољопривредно земљиште-Tokë e punueshme bujqësore 17.991,5905(67.86) Пашњаци –Kullotat 8.520,7302(32.12) Трстици –Kallamishtet, мочвари –kënetat 11,6158(0.04) Укупно пољопривредно земљиште – Sip. e përgjithshme bujqësore 26.523,9365	
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље, остало (цвеће и украсно биље, угари и др.) Drithërat, bimë industriale, perimet, foragjeret, të tjera (lulet dhe bimët dekorative, djerrinat, etj).	8500ха-ha (70,41%) жита-dridhra; 102 ха-ha (0,84%) индустријско биље-bimë industriale; 3.469 ха-ha (28,73%) поврће-perime, крмно биље и остало-foragjere etj.	рзс*** ers***
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству Madhësia mesatare e pasurisë (TSHB) për ekonomi	6 ха-ha	рзс*** ers***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом Mbulimi i tokës bujqësore me komasacion		Интерни Intern
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања Përfshirja e tokës me ndonjë mënyr tjetër të shoqrimit		Интерни Intern
Пољопривредна газдинства која наводњавају КПЗ Ekonomit bujqësore që ujitin TSHB		рзс*** ers***
Одводњавана површина КПЗ Sipërfaqet e kulluara të TSHB	28.450 ха- ha	Интерни Intern
Наводњавана површина КПЗ Ujitja e sipërfaqeve të TSHB	153 ха- ha	рзс*** ers***
Површина пољ.земљишта у државној својини на територији АП (укључујући и утрине и пашњаке који су враћени сеоским заједницама на коришћење) Sipërfaqja e tokës bujqësore në pronësi të shtetit në territorin e komunës (përfshirë livadhet dhe kullotat që i u janë kthyer bashksis së fshatit për të përdorur)	4.079 ха-ha	Интерни Intern
Површина пољ.земљишта у државној својини која се даје у закуп физичка лица : правна лица Sipërfaqja e tokës bujqësore në pronësi të shtetit, e cila është dhënë me qira për individët privatë: personat juridikë	1271 ха-ha	Интерни Intern
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела Gjedhat, derrat, delet dhe dhit, shpendët, koshere të bletëve	5.764 говеда-gjedhat; 6.354 свиња-derra; 4.028 овце-dele;	рзс*** ers***

	5.051 козе-dhit; 5.068кошница-kosheret;	
Трактори, комбајни, прикључне машине Traktorët, kombajat, makinat bashkangjitëse	4.610 трактора-traktor; 80 комбајна-kombaj; 6.998 прикључне машине- makinat bashkangjitëse	рзс*** ers***
Пољопривредни објекти– пољоприв.објекти за смештај: стоке, пољопривр.производа на газдинству (кошеви за кукуруз, амбари и силоси) и пољопривр.машина и опреме Objektet bujqësore, objektet bujqësore për magazinim : të kafshëve, prodhimeve bujqësore në ekonomi (koshat për misër, hambar dhe sillos) dhe makinave dhe pajisjeve bujqësore	7.346	рзс*** ers***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници Frigoriferë, tharëse, serrat	1 сушара-tharëse; 1 стакленикаserrë xhami; 638 пластеника-serrë qelqi	рзс*** ers***
Употреба мин.ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља Përdorimi plehrave minerale, plehu të shtallës dhe mjeteve për mbrojtjen e bimëve	4.616 ха-ha (ПГ –ЕВ 4.241) минералних ђубрива-plehra minerale; 1.618 ха-ha (2.469 ПГ-ЕВ) стајњак-plehu i shtallës; 2.135 ха-ha (2.086 ПГ-ЕВ) средства за заштиту биља- mjete për mbrojtjen e bimëve	рзс*** ers***
Чланови газдинстваи стално запослени на газдинству (укључујући и носиоца пољопр. газдинства) Anëtarët e ekonomive përherë të punësuar në ekonomi (duke përfshirë edhe bartësit e ekonomive bujqësore)	5.630	рзс*** ers***
(на породичном ПГ : на газдинству правног лица/предузетника) (në EB familjare: në ekonomit e personave juridik / sipërmarrës)	100%	рзс*** ers***
Годишње радне јединице (јединица мере која представља количину људског рада утрошену за обављање пољопривредне делатности на газдинству; представља еквивалент рада једног лица, тј. пуно радно време у једној години: 8 сати дневно, 225 радних дана у години) Njësitë vjetore të punës (njësi matëse që përfaqëson sasinë e punës së njeriut të konsumuar për të kryer aktivitete bujqësore në ekonomi; përfaqson ekuivalencën e punës së një personi, dmth kohën të plotë në një vit:. 8 orë në ditë, 225 ditë pune në vit)	4.951	рзс*** ers***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (навести број регистрованих задружних организација и удружења пољопривредних произвођача, активно функционалних на територији ЈЛС) Kooperativat bujqësore dhe shoqatat e bujqëve (të ceket numri i organizatave të regjistruara bashkëpunuese dhe shoqatat e prodhuesve bujqësor, në mënyrë aktive që		Интерни Intern

funksionojnë në territorin e NJVL)		
Производња пољопривредних производа (остварени обим производње најзначајнијих пољопривредних производа са становишта АП/ЈЛС) Prodhimi i prodhimeve bujqësore (arritja e vëllimit të prodhimit vëllimi të prodhimeve kryesore bujqësore nga pikëpamja e NJVL)		
- Биљна производња Prodhimtaria e bimore	4.741 т кукуруз-misër; 13.788 т пшеница-grurë; Пасуљ-Fasule т 306 Кромпир –Patate т 2.169 Јабука –Molla т 522 Шљива.Kumbullат 1.762 Грожђе-rrush т 43	рзс*** ers***
- сточарска производња -pr prodhimtaria blektorale	-	Интерни Intern
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА TREGUESIT E ZHVILLIMIT RURAL		
Рурална инфраструктура infrastruktura rurale		
Саобраћајна инфраструра Infrastrura e komunikacionit		
Дужина путева - навести укупну дужину путева на територији ЈЛС (укључујући државне путеве I и II реда и општинске путеве) Gjatësia e rrugëve - të tregohet gjatësia totale e rrugëve NJVL (duke përfshirë rrugë shtetërore të rendit të I dhe II dhe rrugëve komunale)	365 km	рзс* ers*
Поште и телефонски претплатници Postat dhe parapaguesit telefonik	5 поште-posta, 5341 претплат-parapagues.	рзс* ers*
Водопривредна инфраструктура Infrastruktura e ekonomis së ujërave		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу Familjet e lidhur me rrjetin e ujësjellsit	8.000	Интерни Intern
Домаћинства прикључена на канализац. Мрежу Familjet e lidhur në rrjetin e kanalizimit		рзс* ers*
Укупне испуштене отпадне воде Ujërave e përgjithshme të zeza të derdhura		рзс* ers*
Пречишћене отпадне воде Ujërat e zeza të pastruara		рзс* ers*
Енергетска инфраструктура infrastruktura e energjisë		
Производња и снабдевање електричном енергијом - навести број објеката за производњу (хидроелектране, термоелектране и др.), трансформацију и пренос електричне енергије на територији ЈЛС Prodhimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike – të ceket numëri i objekte për prodhim (hidrocentraleve, termocentraleve, etj), transformimin dhe transmetimin e energjisë elektrike në territorin e NJVL		Интерни Intern
Социјална инфраструктура Infrastruktura sociale		
Објекти образовне инфраструктуре (установе за децу предшколског узраста, основне и средње школе, високе школе и факултети на територији ЈЛС) Objektet e infrastrukturës arsimore(entet për fëmijët parashkollorë, shkollat fillore dhe të mesme, shkollat e larta dhe fakultetet në NJVL	38	рзс* ers*
Број становника на једног лекара	807	рзс*

Numri i banorëve për një mjek		ers***
Број корисника социјалне заштите Numri i përfituesve të mirëqenies sociale	1.394	рзс* ers*
Диверзификација руралне економије Diversifikimi i ekonomisë rurale		
Запослени у сектору пољопривреде, шумарства и водопривреде (на пољопривредним газдинствима и привредним друштвима, предузећима, установама, задругама, организацијама и др.) Të punësuarit në sektorin e bujqësis, pylltaris dhe ekonomis së ujërave (në ekonomit bujqësore dhe shoqërit ekonomike, ndërmarrjet, institucionet, organizatat, etj).	13191	рзс*, рзс* ers*** ers***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности - осим пољопривреде, а у вези су са газдинством (нпр. прерада пољопривредних производа, рурални туризам, активности у шумарству, обрада дрвета, народна радиност, производња енергије из обновљивих извора, узгој рибе и др.) Ekonomit të angazhuar në aktivitete të tjera fitimprurëse - përveç bujqësisë, dhe janë të lidhura me ekonomi (p.sh., përpunimi i produkteve bujqësore, turizmit rural, aktivitetet pyjore, përpunimi i drurit, zanateve popullore, prodhimin e energjisë nga burimet e ripërtërishme, rritjen e peshqve, etj).		рзс*** ers***
Туристи и просечан број ноћења туриста (домаћих и страних) на територији ЈЛС Turistët dhe numri mesatar i qëndrimeve të turistëve (vendas dhe të huaj), në territorin NJVL		рзс* ers*
Трансфер знања и информација Këmbimi i njohurive dhe informacioneve		
Пољопривредна саветодавна стручна служба	ПССС-Врање SHPPB-Vrajë	Интерни Intern
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (навести број одабраних пољопривредних газдинстава која се интензивно прате више пута годишње и број осталих пољопривредних газдинстава која се укључују у саветодавни систем на друге начине, углавном преко учешћа на групним предавањима и кроз повремене посете саветодаваца пољопривредним газдинствима) Pronat bujqësore të përfshira në sistemin këshillues (numri i ekonomive të përzgjedhura që janë të monitoruara në mënyrë intensive disa herë në vit dhe numri i ekonomive të tjera që janë të përfshira në sistemin këshillues në mënyra të tjera, kryesisht përmes pjesëmarrjes në ligjeratat grupore dhe vizitave të rastit të konsulentëve ekonomive bujqësore)		ПСС SHPB

Овај програм урадио дип.инг полјопривреде
Këtë program e ka punuar ing.i dip. I bujqësis
Хекуран Амети-Hekuran Ameti

БР -NR: 320 –9

Зам. ПРЕДСЕДНИКА – Zëv. K R Y E TAR,
Dr. Stonajča Arsić, c. p. – d. v.

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ БУЈАНОВАЦ
KËSHILLI I KOMUNAL I KOMUNËS SË BUJANOCIT

27

На основу чл.13. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју („Сл.гласник РС", бр.10/2013, 142/14, 103/15и 101/2016) и чл. 39 Одлуке о општинском већу („Сл.гласник Пчињског округа", бр.30/08), Општинско веће општине Бујановац на седници одржаној 06.04.2017. године донела је

Në bazë të nenit 13. Të Ligjit mbi stimulimet në bujqësi dhe zhvillim rural ("Gazeta Zyrtare e RS", nr.10 / 2013, 142/14, 103/15, и 101/2016) dhe nenit 39 të Vendimit të këshillit komunal (" Gazeta Zyrtare rrethin të Pçinjës", nr .30 / 08), Këshilli Komunal i komunës së Bujanocit në mbledhjen e mbajtur 06.04.2017. ka miratuar

П Р А В И Л Н И К
О ИЗМЕНИ ПРАВИЛНИКА О УСЛОВИМА И НАЧИНУ КОРИШЋЕЊА ПОДСТИЦАЈНИХ СРЕДСТАВА У ПОЉОПРИВРЕДИ КАО ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ ПОЉОПРИВРЕДНИМ ПРОИЗВОЂАЧИМА У УНАПРЕЂЕЊУ И РАЗВОЈУ ПОЉОПРИВРЕДЕ У ОПШТИНИ БУЈАНОВАЦ

RREGULLOREN
MBI NDËRRIMIN E RREGULLORES MBI KUSHTET DHE MËNYRËN E SHFRYTZIMIT TË MJETEVE NË BUJQËSI SI MBËSHTETJE FINANCIARE TË PRODHUESVE BUJQËSOR NË PËRPARIMIN DHE ZHVILLIMIN E BUJQËSIS NË KOMUNËN E BUJANOCIT

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ
DISPOZITAT BAZË

Члан – Neni 1.

Овим Правиником уређују се врсте подстицаја, начин коришћења подстицаја, као и услови и поступак за остваривање права на подстицаје у пољопривреди на територији општине Бујановац у складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју (у даљем тексти: закон).

Me këtë rregullore rregullohen llojet e stimulimeve, mënyra e përdorimit të stimulimeve, si dhe kushtet dhe procedurat për ushtrimin e të drejtës të stimulimeve në bujqësi në territorin e komunës së Bujanocit, në pajtim me Ligjin mbi stimulimet në bujqësi dhe zhvillim rural (teksti në vijim : Ligji).

II ВРСТЕ ПОДСТИЦАЈА
LLOJET E STIMULIMEVE

Члан - Neni 2.

Општинско веће општине Бујановац утврђује мере подршке за спровођење пољопривредне политике које се односе на директна плаћања, осим за премију осигурања за усеве, плодове, вишегодишње засаде, расаднике и животиње, регресе за трошкове складиштења у јавним складиштима, регресе за репродуктивни материјал и то само за вештачко осемењавање и за кредитну подршку, суфинансирање камата за пољопривредне кредите, репроматеријала, куповину пољопривредне механизације, машина у сточарству, воћарству и повртарству, куповину стоке и ветеринарских трошкова.

Këshilli komunal i komunës së Bujanocit përcakton masa mbështetëse për zbatimin e politikave bujqësore që lidhen me pagesa të drejtpërdrejta, me përjashtim të sigurimit për të lashtat, frutave, të mbjellurave shumëvjeçare, fidanishteve dhe kafshëve, regreseve për shpenzimet e magazinimit në magazina publike, regrese për material riprodhues edhe ate vetëm për mbarsime artificiale dhe për mbështetje kreditore, bashkë-financimin e kamatave për kredi bujqësore, meterialit reprodukues, blerjen e mekanizmit bujqësor, makinave në blegtori, pemëtari dhe perimtari, blerjen e bagëtive dhe shpenzimeve veterinare.

Члан - Neni 3.

Годишње мере подршке за спровођење пољопривредне политике за подручје општине Бујановац извршавају се на основу годишњег Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја општине Бујановац, који доноси Општинско веће општине Бујановац (у даљем тексту: Програм подршке), уз претходну сагласност Министарства пољопривреде и заштите животне средине.

Masat vjetore mbështetëse për zbatimin e politikave bujqësore në zonën e komunës së Bujanocit bëhen në Programin vjetor të mbështetjes për zbatimin e politikave bujqësore dhe të zhvillimit rural të komunës së Bujanocit, të cilën e sjell Këshillin komunal i komunës së Bujanocit (teksti në vijim : Programi mbështetës), me miratimin paraprak të Ministrisë së bujqësisë dhe mbrojtjes së ambientit jetësor.

Подршка спровођењу пољопривредне политике и политике руралног развоја не може бити у супротности са националним програмом донетим у складу са законом.

Mbështetja e zbatimimit të politikave bujqësore dhe politikave të zhvillimit rural nuk mund të jenë në kundërshtim me programin kombëtar të miratuar në përputhje me ligjin.

Члан - Neni 4.

Средства за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја обезбеђују се у буџету општине Бујановац.

Mjetet për zbatimin e politikave bujqësore dhe politikës së zhvillim rural janë siguruar në buxhetin e komunës së Bujanocit.

Висина срестава за подстицаје у пољопривреди и руралном развоју утврђује се за сваку буџетску годину.

Lartësia e mjeteve për stimulimet në bujqësi dhe zhvillim rural përcaktohen për çdo vit buxhetor.

Члан - Neni 5.

Члан 5 мења се и гласи :

Neni 5 ndryshohet dhe thuhet:

Средстава за подстицаје у пољопривреди користе се за мере подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја из годишњег Програма подршке, а нарочито за:

Mjetet për stimulime në bujqësi shfrytëzohen për të mbështetur masat për zbatimin e politikave për bujqësi dhe zhvillim rural në Programin Vjetor të mbështetjes, veçanërisht për:

- Набавка опреме и механизације за припрему, дистрибуцију и складиштење концентроване и кабасте сточне хране на газдинству (сено,силажа, сенажа итд)
  Blerja e pajisjeve dhe makanizmit për përgatitjen, shpërndarjen dhe ruajtjen e prodhimit të koncentruar dhe ushqimit në kaba në ekonomi (sanë, silazh, senazhë,)

- Набавка опреме за мужу или затворених система за мужу у слободном и везаном систему држања
  Blerja e pajisjeve për mjelje ose sistemit të mbyllur për mjelje në sistem të lirë dhe të lidhur për shtallë

- Подизање нових или обнављање постојећих (крчење и подизање) производних (са наслоном) и матичних засада воћака, хмеља и винове лозе, као и постављање противградних мрежа, објеката и набавка опреме и средстава за тестирање, клонску селекцију, сертификацију, конзервацију и мултипликацију садног материјала
  Ngritje të reja apo ripërtritje të të egzistuarave (ngjyrosje dhe ngritje)të prodhimit (me mbështetëse) dhe mbjellje të pemëve amëzore, kulpurës dhe hardhis së verës, si dhe vënjen e rrjetave antibreshër, objekteve dhe blerjes së përgaditjeve dhe mjeteve për testim, selektimit klonik, çertifikimin, konzervimin dhe multiplikimit të materialit mbjellës

- Набака механизације и опреме за сетву, садњу, заштиту биља и наводњавање/одводњавање за воћарску и виноградарску производњу, производњу садног материјала и повртарску производњу (укључујући и производњу расада и цвећарство) на отвореном пољу; набавка механизације за воћарско-виноградарску производњу (набавка прецизних машина за сетву, машина за расађивање расада, висококвалитетних прскалица или атомизера за заштиту од болести, корова и штеточина; набавка система са микропрскалицама за заштиту воћњака, винограда и расадника од измрзавања; набавка противградних мрежа и пратеће опреме; набавка система кап по кап; набавка пластичних фолија, агротекстила и прскалица за наводњавање)
  Blerja e makanizmit dhe pajisjeve për mbjelljet, mbjelljen, mbrojtjen e bimëve dhe ujitjes / kullimit për prodhimtarinë e pemëtaris dhe vreshtarisë, prodhimit të materialit fidanor , prodhimtaris lavërtare (duke përfshirë edhe prodhimtarin e fidaneve dhe rritjen e luleve) në fushë të hapur; blerjen e mekanizmave për pemëtari dhe vreshtari (blerjen e makinave precize për mbjellje për artërisje (rrallim) të fidaneve, spërkatëse me cilësi të lartë ose atomizer për t'u mbrojtur nga sëmundjet, barërat e këqija dhe dëmtuesit, blerjen e një sistemi me mikrospërkatëse për mbrojte tek pemishtet, vreshtat dhe fidanishtet nga ngrirja, dhe blerjen e rrjetatave anti-breshër dhe paisjeve ndihmëse , blerjen e sistemit pikë - pikë, blerja e folive plastike, agrotekstilit dhe spërkatëse për ujitje)

- Изградња стакленика и набавка опреме и/или материјала за повртарску производњу и производњу јагодастог воћа, као и расадничарску производњу и цвећарство у заштићеном и полузаштићеном простору (набавка конструкција за пластенике и стакленике, високо квалитетних вишегодишњих, вишеслојних фолија за пластенике, система за загревање пластеника, система за вештачко осветљавање, система за наводњавање/одводњавање и ђубрење водотопивим ђубривима и столова за производњу расада) за пластенике и стакленике
  Ndërtimi i serrave dhe sigurimin e pajisjeve dhe / ose materialit për prodhimtarin e perimkulturave dhe prodhimtarin e frutave manore si dhe prodhimtarin e fidaneve dhe hortikulturës në hapsirat e mbrojtur dhe gjysmë të mbrojtura (blerja e

konstrukcioneve për serra, blerjen e folive shumëvjeçare me cilësi të lartë si dhe folive shumë shtresore për serat prej xhami, sistemet për ndriçim artificial, sistemet e ujitjes / kullimit dhe plehrimit me plehëra të tretshme në ujë dhe tavolinës për prodhimin e fidanëve) për serat e xhamit dhe atyre prej plasmasi

- Набавка машина за обраду земљишта
  Blerjen e makinave për punimin e tokës

- Набавка сејалица
  Blerja e mbjellëseve

- Набавка прскалица за прихрану и заштиту биљака од болести, штеточина и корова
  Blerjen e spërkatëseve për ushqim dhe mbrojtjen e bimëve nga sëmundjet, dëmtuesit dhe barërat e këqija

- Набавка нових пчелињих друштава
  Blerja e shoqërive të bletëve të reja

- Набавка опреме за пчеларство
  Blerja e pajisjeve për bletari

- Подстицаји за промотивне активности у пољопривреди и руралном развоју
  Stimulimet për aktivitete promovuese në bujqësi dhe zhvillim rural

Члан - Neni 6.

Појединачна висина средстава за сваку од мера подршке за спровођење пољопривредне политике утврђује се годишњим Програмом подршке у оквирима предвиђеним буџетом Општине Бујановац за ту годину.

Lartësia individuale e mjeteve për secilën prej masave të mbështetjes për zbatimin e politikave bujqësore përcaktohen me Programin vjetor mbështetës të parapara në kuadër të buxhetit të komunës së Bujanocit për atë vitë.

III КОРИСНИЦИ ПРАВА НА ПОДСТИЦАЈЕ TË DREJTAT E SHFRYTËZIMIT NË STIMULUME

Члан - 7 Neni.

Право на подстицаје у пољопривреди имају пољопривредна газдинства и породична пољопривредна газдинства са подручја општине Бујановац која су уписана у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом, у складу са законом којим се уређује пољопривреда.

Të drejtë në stimulime në bujqësi kanë ekonomit bujqësore dhe ekonomit familjare nga territori i komunës së Bujanocit, të cilat janë të regjistruar në Regjistrin e ekonomive bujqësore me status aktiv, në përputhje me ligjin që rregullon bujqësinë.

Захтев за доделу средстава за подстицаје у пољопривреди могу да поднесу носиоци или чланови пољопривредног газдинства из става 1. овог члана.

Kerkesën për ndarjen e mjeteve për stimulime në bujqësi mund ta paraqesin bartësit apo antarët e ekonomive bujqësore nga paragrafi 1. të këtij neni.

IV ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПОДСТИЦАЈЕ PROCEDURA PËR REALIZIMIN E TË DREJTËS PËR STIMULIME

Члан – Neni 8

Право на подстицаје остварује се на основу расписаног конкурса.

E drejta në stimulime realizohet në bazë të konkursit të shpallur.

Конкурс се објављује у локалним средствима јавног информисања и на званичном сајту општине Бујановац.

Konkursi publikohet në mjetet lokale të informimit publik dhe në faqen zyrtare të komunës së Bujanocit.

Члан - Neni 9.

Конкурсом се одређују потребна документа и други докази које подносилац захтева треба да достави уз свој захтев, за сваку од врста подстицаја.

Me konkurs përcaktohen dokumentet e nevojshme dhe argumente të tjera që parashtruesi i kërkesës duhet të paraqes në kërkesën e tij , për secilin nga llojet e stimulimeve.

Конкурсом се одређује рок за подношење захтева.

Me konkurs përcaktohet afati për dorëzimin e kërkesave.

Конкурсом се одређује да се непотпуни и неблаговремени захтеви неће разматрати.

Me konkurs është e përcaktuar se kërkesat e paplotsuara dhe jo me kohë nuk do të merren parasysh.

Члан - Neni 10.

Пољопривредни произвођачи могу поднети само један захтев за све мере подстицаја из расписаног конкурса.

Prodhuesit bujqësorë mund të dorëzojë vetëm një kërkesë për të gjitha masat stimuluse nga konkursi i shpallur.

Члан - Neni 11.

Члан 11 мења се и гласи:

Neni 11 ndryshohet dhe thuhet:

Конкурс за подстицаје расписује Комисија за доделу подстицајних средстава у пољопривреди .

Konkursin për stimulime e shpall Komisioni për dhënien e mjeteve stimuluese në bujqësi .

Комисија има председника и пет члана.
Komisioni ka kryetarin dhe pesë anëtarë.

Комисију именује Општинско веће општине Бујановац, на предлог председника општине, на период од две године.
Komisionin e emëron Këshilli komunal i komunës së Bujanocit, me propozim të Kryetarit të komunës, në periudhë prej dy vitesh.

Комисија утврђује испуњеност услова за доделу подстицаја и доставља предлог решења по поднетим захтевима начелнику Општинске управе .
Komisioni përcakton plotësimin e kushteve për ndarjen e stimulimeve dhe paraqet propozim vendimet sipas kërkesave të parashtruara kryeshefit të administratës komunale .

Решења о поднетим захтевима за подстицаје доноси начелник општинске управе .
Aktëvendimet mbi kërkesat e paraqitura për stimulime i merr kryeshefi i administratës komunale.

Против решења начелника опчтинске управе дозвољен је приговор Општинском већу општине Бујановац у року од 15 дана од дана пријема истог.
Kundër aktëvendimit të kryeshefit të administratës komunale është i lejuar kundërshtimi në këshillin Komunal të komunës së Bujanocit në afat prej 15 ditësh nga dita e marrjes së të njëjtës

Решење Општинског већа по приговору је коначно.
Aktëvendimi i Këshillit komunal pas kundrshtimit është definitiv.

Начелник општинске управе по правоснажости решења један примерак доставља председнику Општине, а један примерак Одељењу за финансије које се стара о извршењу решења.
Kryeshefi i administratës komunale pas aktëvendimit të formës së prerë një ekzemplar ja paraqet Kryetarit të komunës, kurse një ekzemplar drejtoratit për financa e cila merret me kryerjen e aktëvendimit.

Комисија подноси Општинском већу општине Бујановац годишњи извештај о свом раду.
Komisioni i paraqet këshillit komunal të komunës së Bujanocit raportin vjetor mbi punën e sajë.

Члан – Neni 12.

Стручне и административно техничке послове за потребе Комисије обављају запослени у Одељењу.
Punët tekniko-administrative për nevoja të Komisionit i kryejn të punësuarit në drejtorat.

Члан – Neni 13.

Одељење води Регистар подстицаја у пољопривреди и руралном развоју у који се уписују подаци о врсти и висини остварених подстицаја по кориснику.
Drejtorati udhëheq Regjistrin e stimulimeve në bujqësi dhe zhvillim rural në të cilat evidentohen të dhënat mbi llojin dhe shumën e stimulimeve të realizuara sipas shfrytzuesit.

Подаци из става 1 овог члана су јавни и користе се у циљу спровођења пољопривредне политике и политике руралног развоја и статистичких и других истраживања.
Të dhënat nga paragrafi 1 të këtij neni janë publike dhe zhfrytzohen me qëllim të zbatimit të politikës bujqësore dhe politikës së zhvillimit rural dhe statistikave dhe kërkimeve tjera.

VII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ
DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

Члан – Neni 14.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику општине Бујановац“.
Kjo rregullore hynë në fuqi tetë (8) ditë nga dita e shpalljes në ”Gazetën zyrtare të komunës së Bujanocit”

ОПШТИНСКО ВЕЋЕ ОПШТИНЕ БУЈАНОВАЦ
KËSHILLI KOMUNAL I KOMUNËS SË BUJANOCIT

Број-Numër:320-8/17-03
Зам. ПРЕДСЕДНИКА – Zëv. K R Y E TAR,
Dr. Stonajča Arsić, с. р. – d. v.

САДРЖАЈ ОБЈАВЉЕНИХ АКАТА:
PËRMBAJTJA E AKTEVE TË PUBLIKUARA:

БУЈАНОВАЦ - BUJANOC

ПРОГРАМ МЕРА ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ОПШТИНЕ БУЈАНОВАЦ ЗА 2017. ГОДИНУ
PROGRAMIN E MASAVE MBËSHTETËSE PËR REALIZIMIN E POLITIKAVE BUJQËSORE DHE POLITIKAVE TË ZHVILLIMIT RURAL NË KOMUNËN E BUJANOCIT PËR VITIN 2017.............................. 67

ПРАВИЛНИК О ИЗМЕНИ ПРАВИЛНИКА О УСЛОВИМА И НАЧИНУ КОРИШЋЕЊА ПОДСТИЦАЈНИХ СРЕДСТАВА У ПОЉОПРИВРЕДИ КАО ФИНАНСИЈСКЕ ПОДРШКЕ ПОЉОПРИВРЕДНИМ ПРОИЗВОЂАЧИМА У УНАПРЕЂЕЊУ И РАЗВОЈУ ПОЉОПРИВРЕДЕ У ОПШТИНИ БУЈАНОВАЦ
RREGULLOREN MBI NDËRRIMIN E RREGULLORES MBI KUSHTET DHE MËNYRËN E SHFRYTZIMIT TË MJETEVE NË BUJQËSI SI MBËSHTETJE FINANCIARE TË PRODHUESVE BUJQËSOR NË PËRPARIMIN DHE ZHVILLIMIN E BUJQËSIS NË KOMUNËN E BUJANOCIT………….. 108

Издавач: Општина Бујановац, К. Петровића 115 Бујановац, одговорни уредник: Селами Мустафа, секретар Скупштине општине Бујановац, уређује: Стручна служба за Скупштинске послове општине Бујановац, телефон: 017/654-365, faks: 017/651-104, жиро рачун: **840-742351843-94,** извршење буџета општине Бујановац, цена годишње претплате 25.000,оо дин, штампа: "Плутос" Врање, Драгачевска 2. Тираж 30 примерака.

Botues: Komuna e Bujanocit, K. Petroviq 115 Bujanoc, redaktori përgjegjës: Selami Mustafa, sekretar i Kuvendit të Komunës së Bujanocit, redaksia: Shërbimi profesional për punët e Kuvendit të Komunës së Bujanocit, telefoni: 017/654-365, faks: 017/651-104, llogaria rrjedhëse: **840-742351843-94,** ekzekutimi i buxhetit të komunës së Bujanocit, çmimi i parapagimit vjetor 25.000,oo din, botohet në: "Plutos" Vranjë, Dragaçevska 2. Tirazhi 30 ekzemplar.